

І чужому навчається,
і свого не цурається...
Т. ШЕВЧЕНКО

Редкація і Адміністрація:
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City 3, N. J.
HENDERSON 4-0237
HENDERSON 4-0807
УНКОСО: HENDERSON 5-8740
— Тел. з Нью-Йорку: —
BARELY 7-4125
УНКОСО: BARELY 7-5337

СЕНАТ СХВАЛИВ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ЛІКАРСЬКУ ОПІКУ

ОКРЕМА КОНФЕРЕНЦІЯ МАЄ УЗГІДНИТИ ПРОЄКТ ОБИДВОХ ПАЛАТ

Вашингтон. — Сенат більшістю 49 до 44 голосів 2-го вересня ухвалив закон, згідно з яким старші особи у віці 65-ок і більше років мали б лікарську опіку в рамках соціального забезпечення. Це рішення Сенату вважають великою перемогою уряду президента Л. Б. Джансона, бо демократичні уряди від 15-ох років стараються про ухвалення цього законопроєкту, але Конгрес досі відкидав всілякі пропозиції в цій ділянці. Президент Джансон заявив про це історичне рішення Сенату, що воно є перемогою, не тільки старших віком американців, але і всіх американців, бо здоров'я кожного громадянина, "старого і молодого, багатого чи бідного, є важливою справою для нашої могутності як держави". Але в урядових колах добре знають, що справа лікарської опіки в шпиталі — це не виграша, бо Палата Репрезентантів ухвалила інший текст цього проєкту, в якому зовсім немає пункту про лікарську опіку для старших віком тільки говориться про збільшення старечих пенсій на 5% теперішньої висоти. Окрема спільна конференція, складена із сенаторів і конгресменів мусить узгодити різні тексти законопроєктів, а після того, якщо конференція погодиться на один текст проєкту, то обидві Палати Конгресу мусять затвердити цей текст. В політичних колах міркують, що президент Джансона мусить користуватися всім своїм довголітнім досвідом, щоб допомогти Палаті Репрезентантів знайти більшість для затвердження цього проєкту, проти якого є майже всі республіканці та велика частина південних демократичних конгресменів. В Сенаті за схвалення цього законопроєкту голосували 5 ліберальних республіканських сенаторів і 44 демократи. З республіканців підтримали цей проєкт сенатори Джеймс Кінг із Нью-Йорку, Кейс із Нью-Джерсі, Чейс Сміт із Мейні і Кухел із Каліфорнії.

Президент Джансон підписав закон про будівельну програму

Вашингтон. — Президент Ліндон Б. Джансон підписав закон, за яким виділено на покращення будівельної програми в країні 1.1 бильона доларів. Ці фонди будуть зужити на відбудову чи відновлення приміських житлових будинків, різних житлових споруд. Щоправда, ця сума є на \$700 мільйонів менша, ніж прохав Президент, однак, як заявив Джансон, — "вона принесе користь для всіх американців". Підписавши закон, Президент сказав присутнім при тому конгресменам, що активізація будівельної програми "є новою підтримкою для ще більших успіхів у майбутньому". В рамках нового закону \$725 мільйонів призначено на відбудову місцевих будинків та будівництво 37 500 нових будинків, \$50 мільйонів призначено для підтримки власників старих приміщень, щоб вони могли відновити; \$150 мільйонів — для низькокоштовних позик на будівництво і відновлення фарм. Власники старих житлових будинків у містах зможуть одержувати позичку до \$10 000 на відновлення одного будинку і до \$50 000 на відбудову нежитлових споруд. Таку позичку будуть давати на час до 20 років і всього за 3 відсотку.

В АМЕРИЦІ

● Директор дослідного відділу стейтського університету в Бофало, Н. Й., проф. д-р Реймонд Ювелл, промовляючи на зборах Американського Хемічного Товариства в Шікаго, передбачає, що вже за яких декілька років почнеться великий голод у світі, від якого вмирають сотні мільйонів людей. Цей голод вибухне в Китаї, захопить Туреччину, Іран, Індію і Пакистан та країни Південної Америки. Єдина рада проти цього найбільшого в історії людства голоду — це те, щоб багаті країни вже тепер відступали не дозволити державам мільйони тонн добрив.

● Крайова Рада Безпеки в Шікаго стверджує, що в місяці липня цього року в атомних катастрофах загинули 4 410 осіб, на 11% більше, як в тому самому місяці минулого року. Це найбільше число вбитих в атомних катастрофах в одному місяці в цій історії ЗДА.

● Число вбитих на шляхах є на п'ятому місці: найбільше вмирають у ЗДА від нещастя, пістрівки, паразитів, запалення і від астми.

● Дружина головного прокуратора Роберта Ф. Кеннеді Гейл була на номінаційній Конвенції разом із 7-ма дітьми під час того, як конвенція найменувала її головицею на сенаторського кандидата в стейті Нью-Йорк. Вона заявила, що буде вести виборчу кампанію зі своїм чоловіком, але не буде виношувати промов. В грудні цього року вона сподівається дев'яти дитини.

● Товариство Американських Видавців звітує, що в 1963 році продано у ЗДА книжок на суму \$834,030,000, а Товариство Видавців Підручників та Текстів продало своїх видань на суму \$840,470,000. Отже разом продано всіх книжок на суму \$1,674,500,000, понад \$100 мільйонів більше в порівнянні з 1962 роком.

47 СТУДЕНТІВ ЗАКІНЧИЛО УКРАЇНОЗНАВЧИЙ КУРС НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка. В четвер, 3-го вересня 1964, тут відбулося закінчення вже 11-го з черги чотиритижневого курсу українознавства, що їх влаштовує Український Народний Союз під педагогічним ректорством Українського Вільного Університету та при співпраці Ліги Української Молоді Північної Америки і інших молодечих організацій. Цьогорічний курс з української історії, географії, мови й літератури, історії і культури та мистецтва закінчили 47 студентів, 29 дівчат і 18 хлопців, з багатьох міст Америки й Канади. Директор цих курсів проф. д-р Василь Стецюк та професори — інструктори: Іван Влизняк, Мирон Куропас, Лариса Ганущак та Ігор Куріло, користуючись виправданою довголітньою практичною системою дали курсантам упродовж цих чотирьох тижнів не тільки необхідні вступні знання для дальших студій українознавства, але й — що є головною метою курсів — зацікавили їх головини діяльності української історії й культури та великої української спадщини. З цьогорічним випуском 47 курсантів, на Союзівці відбувся цей вишкільний — виховний українознавчий курс упродовж 11 років разом усіх 514 студентів і студенток, а деякі з них вже поповнили ряди наших суспільно-культурних діячів, займаючи в них видні пости. Один з перших курсантів, Ігор Куріло з Торонто, в цьому році вже сам був викладачем — інструктором на курсах. Останню лекцію та роздачу свідоцтва в четвер, 3-го вересня, попередила в середу вечері аричиста спільна вечеря — зустріч курсантів та їх професорів з опікунами цих курсів та репрезентантами батьків, получена з відповідною програмою мистецької самодіяльності курсантів. Прощальне свято-зустріч започаткував коротким словом директор курсів проф. д-р Василь Стецюк, а з короткими промовами і завагами виступили привітні на цьому святі головний представник УНС Йосип Лисогір, гол. касир Роман Слободян, гол. секретар д-р Ярослав Палишко, ред. Антін Драган, репрезентант Ліги Української Молоді Північної Америки Володимир Бакад, адміністратор Союзівки Данило Слободян і Володимир Клас, проф. Іван Влизняк та Лариса Ганущак. З-поміж студентів знамениті промови виголосили Роман Тим'як з Мейнеланду, Йосип Клозник та Мирон Магмет. Курсантка Рената Волинська подивувалась продекларувала Шевченків "Кавказ", а всі курсантів, під проводом своєї інструкторки Лариси Ганущак, проспівали "Ой на горі", "Садок вишневий". Володимир Бакад під час свого вступу передав рівночасно фундацію відомими нашими громадянами з молодшої генерації Йосипом і Галиною Смидак нагороду ім. Прочинського в сумі \$25, присягнувши курсантові з найкращими досягненнями в науці, що ним цього року був, в офіційні учасники. Петро Франчук. Свято започатковано збірним ангелом на молитви із Шевченкових "Неофітів", а закінчено співом "Заповіту". Директор і професори курсів, як і управителі Союзівки одностайно стверджували, що цьогорічні курси своїми досягненнями в науці і поведінкою курсантів належать до найкращих і найбільш успішних.

Доповідь про Шевченка прочитано на Міжнародному Конгресі Європейської Культури

Болдано, Італія. (П. С.) — У приміщеннях місцевого Палацу Дукале відбувся в дні 29-31 серпня 7-ий Міжнародний Конгрес Європейської Культури, спливаючий Інститутом А. Росміні. Головною темою конгресу була "Людина майбутнього", що П. С. висвітлювала з різних становищ: філософського, психологічного, соціологічного, правничого і т. п. Участь у конгресі взяли учені різних країн, в тому й представник УВАН у Канаді проф. Ярослав Рудницький із Вінніпегу, що виголосив доповідь на тему "Культури в контактах". З уваги на 150-річчя народин Шевченка автор привітав "головну увагу інтерпретації „свого“ й „чужого“ в житті одиниць і спільнот згідно з відомим висловом українського генія: „І чужому навчається, і свого не цурається“ (інтелектуальна настанова) і „свого не цурається“ (вольова настанова). З цього становища проф. Рудницький навісиль проблему двомовності й культурних контактів у різних країнах включно із Канадою, даючи свою типологію міжкультурних взаємин між народами. Доповідь викликала живу дискусію й її прийнято до друку в конгресній книжці, що появляється в 1965-му році.

ООЧСУ видала працю проф. М. Чубатого „Княжа Русь-Україна та виникнення трьох східнослов'янських націй“

Нью-Йорк. — В Записках Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, як їхній 178 том і як черговий випуск Праці Філософічно-історичної Секції НТШ, опубліковано тут працю відомого українського еміграційного історика проф. Михайла Чубатого на тему "Княжа Русь-Україна та виникнення трьох східнослов'янських націй". Праця проф. Чубатого, написана на підставі багатого джерельного матеріалу й історичної літератури із науково обґрунтованими висновками, є дуже актуальною відповіддю на поширювані протягом останніх десятиріч советськими істориками фальшиві історичні концепції про виникнення трьох східно-слов'янських націй — української, російської і білоруської і зокрема на намагання советської науки привласнити для Московщини — Росії увесь початковий період ранньої української історії. Особливу вагу і значення матиме праця проф. Чубатого в установленні і з'ясуванні у світовій історичній науці правильної і правдивої історичної схеми початків і

АРКАДІЯ ОЛЕНСЬКА-ПЕТРИШІН ВЛАШТУЄ ВИСТАВКУ НОВИХ КАРТИН

Нью-Йорк. — Молода українська мalarка — модерністка Аркадія Оленська-Петришина влаштує виставку своїх нових мalarських праць у Нью-Йорку. Відбувається виставка в Галерії Бодлі при 787 Мадісон Ебью і триватиме від 14-го до 26-го вересня 1964.

25-ті роковини війни закулізували справу кордонів і з'єднання Німеччини

Берлін. — 25-ті роковини другої світової війни внаслідок походу гітлерівської Німеччини проти Польщі закулізували в німецькій пресі справу з'єднання Німеччини та справу східних кордонів Німеччини. Однаково закінчили, як і комуністична німецька преса, одностайно стверджують, що досвід останньої світової війни навчав німців, щоб не роз'єднувати своїх суперечок із сусідами війною. У Західному Берліні останнім містом Віллі Брандт склав вінки на могилах полеглих альянських і німецьких воїнів, а в цій церемонії взяли участь також всі три команданти західних гарнізонів у Берліні. Зате східно-німецький диктатор Вальтер Ульбріхт використав нагоду тих роковин для нового заклику на адресу Західної Німеччини і Заходу, щоб вони визнали поділ Німеччини, як "реальну дійсність" та підписали мирний договір на базі двох Німеччин і перетворення Західного Берліну у вільне місто. Східно-німецькі комуністи декларували знову визнання кордону на Одрі-Нісі. Західна Німеччина, як і західні великодержави, стоїть на становищі, що остаточно кордон між Німеччиною і Польщею має бути встановлений на мирній конференції.

Кіпрсько-грецький уряд закидає ЗДА, що вони сприяли бомбардуванню Кіпру турками

Нікозія. — Американський посол в Кіпрі Тейлор Вилчер запротестував перед кіпрсько-грецьким урядом та зажадав вияснення, що значила заява кіпрського президента Макаріоса на зібранні кіпрських греків в Александрії під час триденного перебування Макаріоса в Об'єднаній Арабській Республіці. Коли, після Богослужби, яку відправив Макаріос, як православний архієпископ, він промовляв до зібраних греків і таурував "варварський та нечеловічий" налет турків на Кіпр, з залі озвучили голоси: "за підтримку від англійців і американців"; тоді Макаріос заявив: "не можу заперечити цьому". Однак кіпрсько-грецький уряд не тільки не перепросив Америки за той налет, але підтвердив своє становище. Кіпрсько-грецький міністер закордонних справ Спірос Кіпріану заявив, що Британія й Америка ні раз не натамували турецького летунського наїзду на Кіпр й очевидячки толерували його. Кіпрсько-грецький уряд приготував цілу делегацію, яка має вивезти виїхати до Москви на переговори про допомогу, що її СРСР мали б дати Кіпрі в його політиці, яка виразно перечить не тільки інтересам турецької меншини на Кіпрі, але й самій Греції та цілому Заходові. Макаріос викликав на негайні наради кіпрського посла в Греції, прийняв теж представника Об'єднаних Націй Галло Пляза Ляссо та команданта військ ОН генерала Тімаїя. Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тан заявив, що "мирна політична розв'язка проблеми Кіпру тепер виключена" давши підстави, що "одна сторона" себто Кіпр, відкинула "давши підстави, що однієї готові були переговорити Греція і Туреччина.

Канадські провідники нараджуються над зміною конституції

Шарлоттаві. Острів князя Едварда. — Тут нараджувалися канадський прем'єр міністр Лестер Б. Пірсон та 10 провінційних прем'єрів над новим зміном канадської конституції, щоб втримати цілість цієї країни 100 років після того, як вона почала існувати як самостійна держава в спілці з англійським Коммонвелтом. Конституцію Канади мали б змінити в тому напрямку, щоб суверенність перенести з Британії на саму Канаду. Теперішня канадська Конституція з 1867-го року мусить бути формально затверджена в англійському Парламенті. І хоч це є тільки формальність, то і її хотіла б позбутися Канада, головним чином її франко-мовна частина — провінція Квебек, в якій шириться сепаратистичний рух. Прем'єр Пірсон заявив: "Існують конституційні, регіональні та расові розходження. Деякі вимагають, щоб ці напруження загрожують існуванню цієї країни". Прем'єр стверджує, що подібні розходження між федеральним урядом та провінціями були вже давніше, але їх завжди вдавалося мирно роз'язувати. Прем'єр Квебека Жан Лесаг казав, що ним очолювана провінція домагастися "реорієнтації федеральної системи", щоб провінції мали більшу автономію в культурних та економічних справах.

Пластуни відбули вишкільні курси летунства та морського пластування

Бобрік. Трикутне Озеро. — В дні 15 - 29 серпня 1964 р. відбулися тут чотири Спеціалізовані Вишкільні Курси Морських та летунських Пластунів. Окремі табори мусили очолювати п. сен. Іро Гладуш, капітан курсу провідників морського пластування — кадра вишкільників: ст. п. Ділі Бутенко — капітан курсу морських пластунок; ст. п. Нестор Колісцо — капітан курсу морських пластунок, ст. п. Ярослав Лучань — капітан курсу летунських пластунок. Організаторами курсів були 25 - й Курінь У. С. П. "Чорноморці", 16 - й Курінь УСП "Чорноморські Хвилі" при співпраці Крайових Ділов Морського і Летунського Пластування. Всіх учасників та інструкторів було понад 70 з пластових станиць Нью-Йорку, Ньюарку, Філадельфії, Балтімору, Гартфорду, Елізабету, Сіракуз, Скенектеді, Рочестеру, Бофало, Шікаго та Канади. "Пластові флотилиї" складалася з двох вітрильних, 12 веслярських човнів та 10 каноек. Учасники морських вишкільних курсів педрейшли вишкіл плавання, веслування, вітрильництва, безпеки на воді, сигналізації, курсу рятівництва, американ-

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ЗВІЛЬНЕНО ПОНАД 500 АРЕШТОВАНИХ ЗА МАСОВІ ЗАВОРУШЕННЯ

Сасгон. — Південно-В'єтнамський уряд, на чолі якого стоїть тимчасовий прем'єр Нгуєн Хуан Онг, звільнив 509 осіб, арештованих у зв'язку з минулотижневими вуличними заворушеннями, внаслідок яких багато осіб загинуло та нанесено матеріальні шкоди на мільйони доларів. Між звільненими були також розпізнані 11 видатних комуністичних агентів — підпільників. Звільнено всіх під натиском лідерів буддистів, які виразно вимагали звільнення всіх без ніяких винятків та застережень, загрозивши відночасно проголошенням генерального страйку. Ця податливість уряду породила невдоволення серед південно-В'єтнамського старшинства і сумнів серед західних обсерваторів у Сайгоні, які новий уряд зумів здобути собі престиж і повагу та унезалежнитись від усіх зовнішніх чинників, які з різних сторін роблять на нього натиск. Голова військового триумвірату і прем'єр генерал Нгуєн Хан все ще перебуває у надморській місцевості, заявивши готовість вернутися на свій пост тільки тоді, коли його покличуть до столиці і запевнять про лояльну співпрацю з ним. Генерал Хан висловився гірко про двох інших членів військового триумвірату, генералів Дуонг Ван Мінга і Тран Тіа Хіама, які ніби виявилися невольними у відношенні до нього та змовлялись, щоб скинути його з влади. Ген. Нгуєн Хан переїхав пресову конференцію, заявивши з сарказмом журналістам, що він хотів доказати їм, що він не є божезлийний: це був натяк на заяву, яку два дні тому склав був урядуючий цивільний віцепрем'єр Нгуєн Хуан Онг, на чолі якого генерал Нгуєн Хан зазнав фізичного і нервового залякування. Сподіваючись повернути генерала Нгуєна Хана до влади — зголосив димісію віцепрем'єр д-р Нгуєн Тон Гон, лідер правої націоналістичної партії, яка ніби робила найбільші перешкоди генералові Ханові за час його урядування. Все воно разом, поминаючи боєвий фронт проти комуністичних партизанів, створює в Південному В'єтнамі перманентну кризу й атмосферу непевності, яка страшенно утруднює завдання Америки — помагати Південному В'єтнаму, щоб він не став жертвою комуністичної агресії.

Індії грозить голод — Пакистан закликає до згоди про Кашмір

Нью-Делі. — Катастрофічно погіршились індійські запаси збожжя внаслідок припинення імпорту з-за кордону в ході односторонньої політики загрози Індії таким голодом, що індійський уряд звернувся до З'єднаних Держав і Британії за негайною допомогою. Індійський прем'єр Лял Багадур Шастрі пильнував оглянути з гелікоптера всю охоплену повсюдно територію, але мусив обмежити ту інспекційну подорож до одного дня з уваги на непередбачувану погоду. У провінції Пунджаб залито понад 2 200 сел, а в провінції Делі 175 сел, при чому коло 200 цілком відрізаних від світу. Індійський уряд висловує прохання до Британії, щоб австралійські кораблі із збожжям, які є в дорозі до Британії, ескортували до Індії. Президент Пакистану Мохаммед Аюб Хан, на язуючи до поновлення, яка навістила також Східній Пакистані, звернувся з примирливим закликом до Індії, щоб згідно поладати справу Кашміру та щоб доказати обопільну добру волю — порозумінням щодо регуляції рік Гангесу і Брамапутри, які перепливають через обидві ті країни, щоріч сел, а в провінції Делі 175 сел, при чому коло 200 цілком відрізаних від світу.

Аденаур заперечує, наче б він сприяв тайним переговорам з комуністами

Бонн. — Діючий прем'єр комуністичної Східної Німеччини Віллі Стоф вивиняє у промові в парламенті, що осінню 1962 року велася тайні переговори між Західною і Східною Німеччиною, при чому представник Західної Німеччини виказує виразним уповноваженням від самого фолішного заходно-німецького кандидата Конрада Аденауера. Ці переговори, казав Стоф, перервалися у зв'язку з Кубинською кризою і більше не відновились. Комуністичний німецький ватажок висловив "надію", що наступний канц. Аденауера, Людвіг Ергард, виявить однакову мудрість і також сприятиме переговорам з німецькими комуністами. Конрад Аденауер, який перебував на літньому відпочинку, проголосив заяву, що ніколи нікому ніякого уповноваження не давав, та що закінчив — німецький уряд не вислав до Східної Німеччини ніякого посередника. Німецькі газети звертають увагу, що річ йде, мабуть, про заходи руських промисловців, які вислали були директора закладів Крупна Бертольда Байца, щоб він перевіряв можливості жвавої торгівлі між двома частинами поділеної Німеччини. Байц ждав від східно-німецьких комуністів різних реформ як теж скасування Берлінського мур, а що комуністи не погодилися на це, то вся справа розбилася.

У СВІТІ

● Альєрський президент диктатор Ахмед Бен Бедла у зв'язку з численними скаргами громадян також таурував брутальність поліції і стосування нею тортур, але відночасно виправдав, що в деяких випадках, і то саме у відношенні до політичних в'язнів "тортури були необхідні". Той же президент, приятель і звеличаний Фідела Кастра, заявив, що в Альєрі є "не більше", як 1 000 політичних в'язнів.

● "Лівестрі" присвятили спеціальну одну статтю ослабленому голові Че-Ка з років 1926-1933. В. Р. Моніжескому, наступником основника й організатора Че-Ка — Фелікса Дзер-жінського. Методи, введені Дзер-жінським і Моніжеским, збережені в сучасному "Комітеті Государственной Служби Безпеки" — наступникові Че-Ка, ГПУ і НКВД — у великій мірі по нинішній день.

● Португальські власті стверджують, що вбитий кілька днів тому в автомобільній катастрофі молодий чоловік не був американцем Полем Свенсоном, як гадалися спершу на основі американського паспорту на ім'я Свенсона, що його знайшли при вбитому. Насправді вбитий був австрійським моряком і називався він Бернер Ескерт: Пол Свенсон не був живий і здоров за подорожі по Європі до Америки. Пому виразили паспорт, коли приїхав до Португалії, і він дістав в американському консулі новий документ.

● В Імпрі в Туреччині демонстрації поїхали й сплюндрували американський та советський пам'ятники на міжнародній виставці. Влада спершу взагалі закрила ту виставку, офіція дозволила відкрити її, але назвала два пам'ятники закрити. Арештовано 62 особи, між якими є 14 підлітків.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. — Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає свої права в потрібні виправданні і скорочує матеріали, надіслані авторами. Незадоволені матеріалами можуть звернутися тільки тоді, коли автор собі не виразно застеріг долучити заарештовану копію в відповідну поштову оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

„Концерт” ЗДА і СССР

Британський публіцист — історик Едвард Кренкшо, автор книжок „Росія без Сталіна” і „Хрущовська Росія”, виступив в останньому номері журналу „Нью Йорк Таймс” з 30-го серпня обширною статтю п. н. „Схід і Захід вступають у нову фазу”, в якій старався довести своє твердження, що у взаєминах між З'єднаними Державами і Советським Союзом поклали й непомітно заходять радикальна зміна: від ворожості до співпраці, від боротьби за володіння над світом до згоди у спільному світовому володінні. Британський публіцист слушно звертає увагу, що тепер діються речі, що їх трудно було уявити ще 5 років тому: президент Франції ґлаузе з НАТО і кокетує комуністичний Китай, лідери двох комуністичних великодержав обидують один одного лайкою; британський прем'єр публічно говорить про можливість американсько-советського союзу, президент З'єднаних Держав хвалить за „людяність” першого секретаря советської компартії, цей останній реваншується йому компліментами, а американський сенатор (Фулбрайт) дорікає своїм землякам за анахронічний підхід до Советського Союзу.

Е. Кренкшо пригадує, що вже в 60-их роках минулого сторіччя французькі й австрійські державні мужі передбачали можливість тісної американсько-російської співпраці, яка насправді встановлювала б гегемонію тих двох потуг у всьому світі. Продаж царською Росією Аляски Америці ніби був жестом, щоб створити психологічне підґрунтя для співпраці між двома колами. Советська експансія і комуністична підтримка акції, що має своєю ціллю опанувати світ, зазнали, — каже Кренкшо, — рішального удару, коли в кубинській кризі осені 1962-го року советські лідери усвідомили, що ті їхні дії можуть і мусять привести до воєнної атомової катастрофи. Вони тих днів не вникли, але зацкались і проводять їх куди обережніше й скромніше. Тому, — твердить Кренкшо, — ЗДА тепер воліють, щоб на Кубі залишились советські війська, бо таким чином Москва може „тримати під контролем кубинського вар'ята”. Кренкшо не вірить в американсько-советський союз. Але вірить в американсько-советський „концерт”. Бажаючи ЗДА і СССР якомога далі відсувати момент, коли комуністичний Китай розвине свою атомову бомбу, бажаючи обох тих великодержав виникати велику війну внаслідок будь-яких малих воєн, конфлікт між Москвою і Пейпінгом, лібералізація відносин в СССР після десталінізації — все це продиктовано Советам відмовитися від ленінської тези про невіддільність війни.

Британський законородно-політичний аналітик має повну рацію, твердячи, що у світі діються речі, які й філософом не снілися. Але він надто поквапно приходить до далекосяжних висновків про поділ світу на американську й російську сферу впливів чи про поділ „влад” над світом між Вашингтоном і Москвою. Призначаючи існування „схематичних суперечностей” у советській політиці, він не бачить у тих зв'язках ядра загрози, що в будь-якій своїй підірваній акції Москва може перетягнути струну і створити ситуацію, яка знову штовхне світ над береги війни. Кренкшо робить ту основну помилку, що її робили вже не раз прихильники теорії про великодержавницькі „сфери впливів” і великодержавницьку політику, яка не рахувалась із волею окремих народів. В даному випадку знову не береться на увагу волі і сили підсоветських народів. Кренкшо приймає, як річ самозрозумілу, тривіальність советської колоніальної імперії. Скільки вже разів історія доказала, що такі оцінки великодержавних потуг були фальшиві!!

Володимир Кедровський

ОБРИСИ МИНУЛОГО

(1)

Хочу подати обриси кількох українських діячів з тих, кого називають „і навіть іноді з незнання, „українофілами”. Оці українці були тими українськими діячами, що працювали над відродженням української нації, що будили її із забуття, що підносили культурні та наукові відзнаки під відбукот української державності. На тих підвалинах розвивалась українська політична думка, а пізніше політична боротьба й боротьба за українську суверенну соборну державу.

Оці старі українські діячі працювали методично, вперто, плодотворно на рідній ниві, але без галасу та шуму „атрибуції”, як з'явилися пізніше в українському житті. Своєю величезною й позитивною працею вони проклали без галасу, без варваризмів, українських пірвань чи голубців, без вишивок і стрічок, що мало б назови показувати їх українство. Вони не кричали на все горло і на всіх перехрещу, що вони — українські патріоти, націоналісти, українські діячі й т. п., що ми тепер часто чуємо від деяких наших патріотів. Вони не домагались признання, нагороди або залатки за свою патріотичну роботу. Вони були немов ті плугатари, що глибоко й старанно обрали національну ниву та засінали її зерном, з якого мали вирости прекрасна, обновлена українська нація. Вони не ділили себе на групи, вони не вихвалялись тим, що лише вони мають рацію, що за ними мають йти всі, а працювали для цілого українського народу, для всієї України. Праця на українській ниві не давала їм ніяких матеріальних придбав, навпаки вимагала від них матеріальних пожертв, які доводилося уривати навіть від своїх родичів. То були подвижники, справжні ідеїсти служби на полі україн-

Богдан Галайчук

ЗА КУЛІСАМИ ЧІЛІЙСЬКИХ ВИБОРІВ

Буенос Айрес. — Чи в чилійських виборах переможеуть християнські демократи чи комуністичні поплематі — це буде відоме вже сьогодні. Але не вийняттям одне питання, про яке не пише світова преса, яке сховане за кулісами цих виборів, але яке чітко зарисовується з тушетної перерисовки.

З Буенос Айреса не важко було слідкувати за передвіркою панорамою. Аргентина, набоде справді єдиний справжній сусід Чиле, країни, яка відділена від Болівії та Перу не лише безмежними пустинями, але й етнічними, господарською та соціальною структурою. З одного боку Аргентина залита чилійською заробітчанською еміграцією, а з другого між обома країнами існує дуже тісний контакт, у першу чергу туристичний та політичний.

Саме вернувшись з Чиле голова тушетної християнсько-демократичної молоді, з яким колом говорив у тріні повного довіри. Таким способом доводуюся, з першої руки, про деякі дивні речі.

Чилійська права коаліція, що має в руках владу, зазнала 15-го березня у виборчій окрузі Куріко такої поразки, що під її враженням розлетілася. „Треба сподіватися, — писали ми у „Свободі” з 27-го березня, — що значна частина консервативів, лібералів і радикалів (які творили згадану коаліцію) голосували за Фрей, вважаючи, що ставка на власного кандидата безнадійна і що виборець стоїть перед альтернативою: або християнський демократ Фрей, або комуніст Альєнде”.

Прогноза справдилася, сказати б, на дві третини, бо дві праві партії, ліберальна і консервативна — агітували не менш інтенсивно, як самі християнські демократи. Зате третя партія, радикальна, щоб врятувати себе від повного розвалу, рішила, після довгих вагань стати до виборів з своїм власним кандидатом — Дураном, дармащо не мала вигляді здобути більше як 100 000 голосів. Справа в тому, що радикали бачать у Фреї не лише антикомуніста, але й католика, а в Альєнде — не лише комунофіла, але й масона; а чилійський радикалізм, традиційний терез впливів масонерії, нагадує своїм агресивним антиклерикалізмом французьких радикалів з перед ста років, символом якого є Гамбетта.

Це явище, притаманне тогочасній Франції та Італії, мало відомі причини. Воно зрозуміле в історичному контексті доби, коли годі було уявити сьогоднішню поляризацію світу між демократією і марксистським тоталітаризмом — коли це втримувалася поляризація здійснена Великою французькою революцією: між демократією та дореволюційним „давнішим режимом”.

Були це часи, коли соціалізм ще зберігав традиційний „професорський” поємак, що його не зумів викоренити Сен-Сімон, і коли важко було безплатно працювати, щоб дати змогу дітям нормально вчитися. Народні гроші летять за „спутниками”, а несподівані „реформи” шкільництва мають виразне завдання збільшити рабовласницьку експлуатацію народу.

той час для демократії існувала загроза лише з правої сторони. Здобутки першої французької революції були знищені 1815 року з поміччю чужинських батальйонів республіки другої революції (1830 року) — внутрішньою реакцією, у формі другого видання бонапартизму.

У тих, притаманних для 19 сторіччя, змаганнях демократія звикла бачити католицизм по другому боці барикади, бо до понтифікату Льва XIII католицька політична думка практично утоточнювалася із крайньою — правим „ультрамоністизмом”. Коли Наполеон III в останній фазі панування користувався підтримкою католиків — годі дивуватися, що перший президент III французької республіки Гамбетта дивився на католиків як на ворога ч. 1. Французький радикалізм, проголошуючи себе спадкоємцем якобінізму, розпочав проти католицизму безпощадну війну, не вагаючися при тому топтати найелементарніші гарантії демократичної конституції. А французький радикалізм, подібно як сьогоднішній чилійський, був під масонською кермою.

93 роки минули від того удару між ультрамонтанською Імперією і масонською III Республікою — і чимало змінилось з того часу. У протикастриєвських періодах, друкованих у Малаї, можна бачити світліяні кубинських масонів у їхніх гротескових записках — і була основа думати, що зміна ворога ч. 1. з масонської перспективи, не обмежилася кубинською політичною еміграцією. Постава чилійської масонерії тим дивніша, що сьогоднішній християнська демократія наголошує свій безконфесійний характер, і між чилійськими християнськими демократами є чимало протестантів; а крім того християнська демократія займає позицію діаметрально протилежну до ультрамонтанської і в світовому християнсько-демократичному русі саме чилійці займають найліпшу позицію.

Як ми писали свого часу, у Чиле комуністичний вояк заліз до демократичної вічарні, убрившись в овечу шкуру, — тобто під маскою справді демократичної і справді національної партії. Тому на перший погляд виглядало, що такий мошій анахронічний вже „фольксфронт” можна записати на рахунок дезорієнтації масонерії, яка, мовляв, не вміє стягнути зором поза місцеву панорама, цілковито відірвану від світової. Насправді з деяких ознак вийшло б, що масонська підтримка для Альєнде не скінчилась на кордонах чилійської республіки.

Найнижчу верству населення Аргентини, „субпролетаріат” творять іммігранти, здібальші негальтати. Серед них чимало парагвайських метисів і болівійських індіанців, але безсумнівно більшість їх — це чилійці, метиси і білі. Відкопи мігрували, вони не бачили рідних сіл ні містечок, але охоче скористали б з нагоди, якби хтось купив їм квиток на поїзд чи автобус. Саме тепер трапилися тим зльдарям така нагода: аргентинські кому-

ністи організували безплатну проїздянку для кожного чилійця, що хотів відвідати ріднину місцевість — очевидно 4-го вересня.

На чилійській території християнська демократія змагається з комуністами за душі пролетаріату; але серед чилійської еміграції на аргентинській території комуністи не зустрічають суперництва. Незалежно від того, слід думати, чилійські туристи віддячили своїм добродіятам.

З погляду протикомуністичної оборони континенту чилійські вибори значно важливіші, щоб Вашингтон не оцінив їх як слід — і щоб не був готовий вплинути на них. Чилійська християнська демократія дістає поважну допомогу з Вашингтону (не знаємо, через які саме агенції) ще від часів Кеннеді, солідарність якого з тим рухом була наскрізь органічна. Та поміч не припинявся і після смерті Кеннеді, але в міжчасі знайшла американських ктиторів теж другою стороною: в останніх часах Альєнде діставав куди більше долярів, ніж Фрей. Головним джерелом помочі для Альєнде до революційного Фронду Народної Акції (ФРАП) є сильна американська фундація — та сама, що фінансує Світову Асамблею Молоді (ВАП).

Упродовж останніх років ВАП гостро осуджував західні колоніалізм і відмовився осудити кубинський режим, не зважаючи на кількарізові домагання Аргентинського Комітету Молоді, провідників якого були отримані й здивовані такою дивною постановою установи, фінансованої з американських джерел. Щоб розкрити цей парадокс, треба мати точніше уявлення про поодинокі відтінки американського комплексу „рокового дворянина”, дискретно капіталізованого комуністичними техніками від умовних рефлексів, а де починається інфлітрація.

Може зацікавлять цією загадкою українське коло, які вже добре ознайомлені з американською політичною панорамою і це не затратили вичуття, якого набули, живучи під комуністичним режимом. Але тоді треба дослідити та кожну граніцю між глибинною психологією і організацією; треба з'ясувати собі, де кінецьються комплекси й рефлексії, а де починаються накази — в рамках добре дисциплінованої організації. Прийшлося б подумати, чи немає якогось відношення між дивною жертвенністю деяких американських кол і повною підтримкою Альєнде з боку чилійської масонерії.

Коли лікар не може встановити діагнозу, він поносить пацієнта, що його недугу спричинив вірус. А коли українське не може пояснити собі причини „непередіришенства” чи інших, давніших симптомів русоступа, що покусить у західних столицях, він записує його на рахунок масонерії. Подібно як католики залюбки обтяжують те саме колом своїми невдачам.

Нижчеписаний, українець родом, католик за віровиз-

(Закінчення на стор. 7-й)

Володимир Мацько

„ДЕ НАША МОЛОДЬ?”

(Голос у дискусії)

Прочитавши статтю п. Мірона Куропаса, надруковану в „Свободі” з 19-25 серпня п. н. „Де наша молодь?”, ніяк не можу здогадатися, яку ціль хотів нею осягнути автор.

Він старався перекопати читача, що асиміляція української спільноти неминуха, і нарікає на неї так само успішно, як „гавкати на місяць”, що нам треба прийняти філософію „відкультурнення”, бо живемо в часах колотливого суспільства, яке формує нашу молодь; що на нашу молодь, імовірно, має вплив експлозія населення, революція у ставках поняттях, поширення природних багатств, занепад моральних вартостей, зміна ролі жіноцтва, ріст психічних хвороб і т. д. Наводячи цитати з американських ліберальних авторів, він каже, що батьки не мають ніякого впливу на своїх дітей, хіба до 14 літ життя; поза тим віком молодь усе сама хоче рішати про себе і йти своєю власною дорогою.

У зв'язку з цим п. М. Куропас твердить, що українська молодь, замість йти до школи українознавства чи на сходинах своєї організації, воліє грати в бейсбол, футбол чи плавати. Він накидається на старшого покоління, що воно уважає себе за веснянське і не хоче допустити молоді до слова.

Нарешті п. М. Куропас каже, що він не проти шкіл українознавства, не проти молоді, не проти організації, радить підтримувати Церкву, УККА, КУК та допомогти організації, але треба тому всьому надати новий зміст та змінити спосіб нашого думання, а головне вимагас доброго прикладу старшого покоління.

Можливо, що я не зрозумів усіх тверджень та аргументів автора, бо теж належу до тих старих, але вважаю, що працюючи понад 40 літ в школах на рідних землях і тут, я ту молодь також дещо знаю, а значить, ніх не можу погодитися з оцінкою, яка нашу молодь дуже кривдить.

Якщо наша асиміляція з неминуча і ми такі мусимо стати погноєм для чужих, то чому ще мусимо витрачати сили і шукати якогось виходу? Пошук організації, будувати школи, церкви, УНДЮ, пощо видавати книжки, посылати наших науковців на міжнародні з'їзди і конференції, продавати релігійно-моральне виховання наших дітей, коли це все здається революцією ставих понять, спадок моральних вартостей, зміна ролі жіноцтва... Чи не краще буде, коли ми послухаємо нашої приповідки і, не трапляючи сил, спустимося на дно?

Автор ставить нам як ідеал для наслідування американський спосіб життя з його „революцією ставих понять”. Але ж той „ідеал” дуже далеко від ідеалу українського народу, від ідеалу взагалі.

З такими „ідеалами” ми повинні боротися. І ми віримо, що ту боротьбу так виразно, бо ідеали, за які ми змагаємося, сперті на науці Того, що життя своє віддав на хресті за нас.

Мущу зазначити, що далеко не всі американські автори думають так, як ті, що їх називає п. М. Куропас. Ось ще один з найкращих американців, ім'я якого треба писати з великої букви, а саме генерал Д. МакАртур:

„О Боже! Дай мені сина, який був би досить сильний, щоб пізнати слабкість, і досить відважний, щоб не боятися страху; який був би гордий і непокірний у поразці, смиренний і лагідний у перемозі”.

„Дай мені сина, який не ставив би бажань на місце діл; який пізнав би Тебе і знав, що пізнання себе самого є наріжним каменем знання”.

„Веди його, богу, не шляхом легкості й вигоди, але під тиском і тягарем труднощів і викликів. Тут навчи його”.

Але горе дітям, які мають таких батьків, що не вміють розрізняти зла від добра, що, зазавлеплені блиском зеленого боска, готові посвятити йому все: і своїх дітей, і свою Церкву, і свій нарід.

Кілька членів громади були вождями російської революційно-соціалістичного руху — Ковалевський, Мальовані, Трезвинський та інші. Це були свідомі й непохитні українці, які вважали, що український народ не можна визволити без загального визволення всіх народів Росії, без всеоросійської революції. На тому до останньої революції стояли на Великій Україні всі соціалістичні та революційні українські партії.

ського національного відродження, що наражалися на різні адміністративні перешкоди й навіть судові кари. Вони добровільно брали на свої плечі тяжкий хрест і, до самопожертви несли його до гробу, не схилившись з української народницької дороги й не зраджуючи ідеї визволення свого народу.

Всі свої надії вони покладали на свій власний нарід, на його загаль, на свою працю і не шукали серед чужинців допомоги або широкого признання собі в українських масах. Вони працювали над відродженням свого рідного народу з такою самою посвятою, як працювали проповідники й борці за християнство, і вмирали мучениками за його ідеї. Для них ідеї українського національного, а згодом і політичного відродження були святощами, в ім'я яких вони працювали в незламній запертості.

Метогин, Н. Дж., 1964 рік

АНДРІЙ МИХАЙЛОВИЧ ГРАБЕНКО

Не можна говорити про діячів доби так званого українського руху, не торкнувшись хоч побіжно характеристик цих обставин громадського життя на Україні, в яких вони жили та працювали. Тому, говорячи про Андрія Михайловича Грабенка (літературний псевдонім Андрій Кононенко), спробую дати короткий нарис розвитку українського національного руху перед тою добою, в якій він жив і працював.

Після розгрому Кирило-Методієвського Братства український рух на деякий час був пригнаний. Але незабаром він знову почав відроджуватися, коли свідомо українська інтелігенція в особах найкращих її представників пішла в народ, щоб вивчати його життя, побут, розпізнавати його потреби та бажання, а разом з тим пропугувати визвольні ідеї. Матеріали з історії загальноросійського революційно-соціалістичного руху дають твердий доказ, що весь той рух, який в перших початках провадився в цілій Росії під іменем Партії Народної Волі, започаткували українці з походження або й переконання. Рух той розгалужився на Україні в різних її

частинах, а провідні осередки його були в Києві, Харкові, Одесі, Катеринославі, Єлисаветі, Херсоні та в інших містах. Андрій Михайлович Грабенко належав до того гуртка українців, що зародився й провадив свою роботу в Єлисаветграді на Херсонщині. Гурток той мав зв'язки з харківським центром і знаходився під безпосереднім впливом Одеської Громади.

Коли народилася Одеська Громада годі точно сказати. Один з її членів в своєму намеру пише: „На початках 1876 року Громада складалася, зорганізувалася і зміцніла. Але треба зазначити, що багато осіб з її складу й самі добре не знали, до якої саме течії вони належали, — до української чи до російської народницької, чи соціалістичної взагалі. Але якраз цей брак виразного розгалуження сприяв більшому з'єднанню всіх „громади” на загальнореволюційному фронті, який вони ще не зовсім ясно розуміли”.

„1876 року до Одеси прибув Михайло Драгоманов по дорозі з Києва до Кеневі, і перебування його мало величезні наслідки”.

„Переїзд Драгоманова через Одесу викликав майже явні збори Громади, і то в кількості від 50 до 100 осіб — в помешканні секретаря „Сельско-Хозяйственного Общества”, Михайла Петровича Боровського; а помешкання він мав у приміщенні „Общества”, в міському саді, в самім центрі міста”.

„Були на ньому не тільки „українофіли”, але також і Желябов (вождь російських терористів — підвищений у 1881 році — В. К.), Гернет та інші. На цих зборах вирішено видавати за кордоном український політичний журнал за допомогою і матеріальною і статтями одеської Громади; цей замір справді потім був здійснено в Кеневі, і часопис було названо „Громада”

На зборах Одеської Громади були й інші видатні лідери російського соціалістичного руху, В. Дебагорій-Мокрієвич і Лизогуб, який у 1879 році, за кілька днів до шибениці, писав з в'язниці, що його найбільшим бажанням

є те, щоб для його брата знайшовся учитель української. Оцей брат пізніше був прем'єр-міністром під час нещасливого гетьманування Павла Скоропадського.

ПРОТОКОЛ З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 18-го ДО 22-го ТРАВНЯ 1964 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ”, КЕРГОНКСОН, Н. Й.

ОСОБИСТІ ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

(Продовження)

Звіт Головного Контролера Петра Пучили

Another year of work. And once again we are gathered at Soyuzivka to analyze the results and accomplishments of the previous year, to report to our membership, and to the public, and after a week of deliberation, to return to our home-cities for another routine year. This has been the accepted procedure in the UNA for years and it is not up to me to change this procedure or to argue against its continuance. On the contrary, our meetings and exchange of ideas have often proved fruitful not only to us to the UNA as well. Most important, our membership has an idea of what we've been doing and can decide if we are living up to the demands of our office.

Nevertheless, I've decided to change the standard procedure. Rather than report on my activities during the past year, I shall devote the bulk of my report to a consideration of an issue which I feel is of utmost importance to the UNA if we are going to continue to grow. This is not to say that my activities during the past year have been negligible. Last year was our 70th anniversary year and all of us were actively striving to recruit new members. Some of us rolled up our sleeves and obtained at least the required minimum, using every means at our disposal. Some felt duty-bound to do this in this anniversary year. Other sat back and dreamed of the beautiful Hruschka medal. Our failures can often be our teachers. Besides, if I were to report on my activities in Chicago, I would merely be repeating what will be said by our other 5 Supreme Assembly members. For this reason, I will not talk about the past, about things that have already happened, in short, our successes. Instead, I shall talk about the future. I believe that our future is bright, but only if we correct our failures. We have no fences in front of us, only gates. We can't, however, permit these gates to close.

One of our biggest failures at the present time is our "National Fund." We use it, quite generously I believe, to support a variety of Ukrainian organizations. And what do we get in return? Scarcely! This is bad enough, but very often those very organizations that we help the most are the ones that put obstacles, intended or otherwise, in our path. The end result is that the image of the UNA is hurt, or at best, remains the same. We give away thousands of dollars and get little or nothing in return. Many organizations which we help don't even have the decency to attend the one or two UNA functions we hold each year. (The poor showing of many Ukrainian organizations at our 70th anniversary concerts will bear me out on this, I believe). Finally, we support our Ukrainian youth organizations in the hope that they will groom some of our future leadership and yet, after many, many years of support, we are still asking, "Where is our youth?"

Something is wrong somewhere! It seems that we must re-organize our plan of action if we hope to get out of this rut. We must re-make our image and regain our dignity, if we expect more members. We have able leaders and we have financial resources. Let's not waste them.

In my opinion, we can begin re-making our destiny by taking another look at how and to whom we allocate our funds. In the first place, our distribution of funds is too diversified. We donate thousands of dollars each year but by the time each Ukrainian organization gets "a piece of the pie," these "thousands" do not have the desired effect. The larger organizations get two or three hundred dollars while the smaller ones get far less. Is it any wonder that many of those organizations, whose annual budgets are in the thousands, look at our relatively paltry donations, and mumble "Big Deal?"

We should correct this sad state of affairs and I propose that all funds collected through our members, be used to benefit our members first and foremost. Someone may argue, that we would be practicing isolationism, that we would be neglecting the Ukrainian national cause, if we did this. But, when we help our members, aren't we at the same time helping the Ukrainian cause? My suggestion is, rather than diversify our funds, we should concentrate them on one or two yearly projects. In this way, institutions that really need the money will profit in a way that is meaningful and our image will be enhanced in proportion. A good example of what I am proposing is the *Ukrainian Concise Encyclopedia*. As the sponsor of such a monumental work, the UNA spent and will spend hundreds of thousands of dollars, but the enhancement of our image will be tremendous.

Why can't we do the same sort of thing within our own organizational apparatus? Why can't we build or buy attractive UNA homes in our larger Ukrainian communities? Such homes could easily become the centers of our future. Our youth would have a place to meet. Sports activities, social gatherings, dances, national concerts, etc., would be under our roofs and under our patronage. We can't expect to produce these things with our bare hands... we need tools to work with. Where are we to hold our cultural courses? How can we expect to entice our young people into our ranks when we have so little to offer? UNA homes could attract the youth and our ranks would swell with new and real members... not just those who are members out of "patriotic" obligation. We can't afford to remain "just an insurance company" that helps Ukrainians. We must take the initiative to organize our national and social life here in North America. We have the resources to do just that... we have everything we need. Not long ago, Chicago's Jewish Community constructed the kind of elaborate center I have in mind. Today, the center is the incubator for Jewish leadership in Chicago. The Jews will survive for another 2,000 years while Ukrainians, without similar facilities, will continue to weaken.

There are many other ways that we can help the Ukrainian cause with our National Fund. We could, for example, create a special commission to subsidize qualified Ukrainian scholars in their research and publication efforts. We could supervise and act as a kind of coordinating center for publications on Ukraine. We could help our students. We've done this in the past, but on a very limited scale. We could easily create a student loan bureau, charging no interest. We know that in most instances, students remember their benefactors, and become their good-will ambassadors.

(4)

Using our National Fund in the way I propose would give us a greater return for our money. Realizing that the UNA is not a gold mine, where is this money to come from? The answer is simple. We must create such a fund, (call it what you will), and channel certain amounts of money to it on a regular basis. The sooner we do this, the better.

It is my sincere belief that my proposal is a valid one and can be effectively utilized to bring us new, real members. These members would work for an organization that does things, creates plans, grows, and builds a future for its members. With this kind of membership, we're certain to have an active and vigorous UNA that will survive forever.

Знову пролетів стрілою один рік праці нашої організації Батька-Союзу. І знову, як кожного року, ми зішлись, щоб підсумувати виступи та успіхи нашої праці, здати звіти перед членством та громадянством взагалі і роз'яснити домі, щоб далі продовжувати за тою самою рутинною нашою ділою. Оце в загальному прийнята стандартна рутинна, яку практикують роками у нашому Союзі. Не хочу сказати, що вона не потрібна. Навпаки, наші стріли та обмін думками мають в собі багато позитивного не тільки для нас, урядовців УНС, але, що важливіше, впливають корисно на майбутню організацію нашої праці і дають певне поняття про пророблену працю нашим членам, які консеквентно можуть ставити свої застереження чи висувати вимоги.

Однак, щоб змінити хоч троха прийнятий звичай, я рішив на цей раз не зупинятись над звітним матеріалом проробленої праці за останній рік. А це не тому, що не має про що звітувати. Ні, останній рік був дуже змістовним у житті Союзу. Проходили святкування 70-ліття „Свободи”, перевелися організаційні роботи і т. п. Із засуваннями руками багато з нас приклало всіх зусиль, щоб придбати хоч мінімальну кількість нових членів, уживаючи при тому різних засобів переконувати чи просто „намови”. Дехто робив це з почуття обов'язку супроти належних зобов'язань в 70-літнє існування, а дехто в сні бачив і мріяв про прекрасну медаль о. Грушкі!

Не всі ми мали успіх. Але це вже все так буває. Успіхи будуть, а на неуспіхах вчимося!

Є багато різних справ, про які можна було згадати. Однак, як відомо наша округа, а зокрема місто Шікаго є так чисельно і квалітативно заступлене головними урядниками та радниками, що при найкращих інтенціях нам годі придумати щось нового, щоб себе взаємно в своїх звітах не повторити. Тому не буду зупинятись над тим, що пророблено і вже осмігнуто в минулому. Не буду говорити про наші успіхи, про які нам відомо і про які ми всі зокрема маємо свою думку та відповідний коментар. Уважало радше за доцільне звернути увагу на деякі проблеми та питання, що нам над ними треба буде призадуматися та попрацювати завтра та в майбутньому взагалі.

Мені здається, що попри деякі наші успіхи ми, жаль, поносимо також великі невдачі, якими особисто болію тому, що я вірю в живучість, у можливість росту Союзу, як також вірю в те, що саме перед Союзом стоять широко відкриті ворота. Нам не вільно допустити до того, щоб ці ворота закрились. Ми робимо багато, допомагаємо в різних формах різним організаціям, установам і густо-часто в подяку збираємо нерідко саркастичні замітки в деякій нашій пресі чи то від окремих осіб чи на нашу адресу, а то і гострі колючки в наш бік. Увага громадянства про нас, про найстаршу та найбільше заслужену організацію, чому-то поступово блідне. Нас чомусь випихають на задній план навіть тоді, коли ми фактично чисельно ростемо. На наші імпреси, як 70-ліття, приходять смішні горстка людей. Про якусь культурне, спортивне чи суспільне життя не можна взагалі багато говорити. Важливіші імпреси, організаційні сходи заступлені звичайно „примусовими” учасниками. Молодих людей можна числити на пальцях серед нас!

Щось не гаразд! Здається, що нам обов'язково і невідкладно треба зробити деяку переорієнтацію планів нашої праці, щоб вийти з цього зачарованого кола та проявити певні дії, які напевно привернули б увагу громадянства на нас та стали привабливими для нашого збайдужлого, пасивного членства та взагалі для незорганізованого ще дотепер громадянства. Ми маємо всі дані до розпорядження. В рядках Союзу стоять досвідчені люди, які мають добру волю і бажання працювати. Ми розпоряджаємося також потрібними фінансовими ресурсами. Це не значить, що хочу сказати, що ми їх марно витрачали чи витрачаємо, бо так воно не є.

Дужею однак, що коли мова про Фонди (а ми, як відомо, маємо цілий ряд цих різних Фондів), а зокрема їх розподіл у бормі дотаций чи допомоги нашим установам та церквоним і світським організаціям - ми повинні ввести деяку відмінну систему. Звіти вказують, що ми асигнуємо тисячі доларів загалом установам. Однак тому, що асигнуємо багатом, відступлені суми, зрозуміло, є дуже мінімальні. Особисто не вірю і є свято переконаний, що цей практичний спосіб хоч одна з таких організацій могла б щось великого пролявити. В результаті ми роздіємо замітку суми грошей, на жаль, попри увагу тих, що такі дотации отримують. А не рідко збираємо навіть зловісні викиди в дарунку. Тому я вірю і є свято переконаний, що цей практичний спосіб можна поправити. В зв'язку з тим я мав би ось деякі конкретні пропозиції:

Передусім ми мусимо мати на увазі у нашій практичній праці, що всі створені при Союзі фонди були створені в першу чергу та завдяки допомозі та співпраці нашого членства. Консеквентно і в першу міру наші союзові осередки повинні з цих фондів матеріялізувати. Ми, натурально, не можемо вести політичні відокремлення, бо таке настання було б абсолютно невідомо вже в зародку. Однак вважаю, що замість розпорощувати кожного року дрібні суми різним установам та організаціям, було б краще і корисніше виділяти замітні суми, але і при тому треба було б обмежитись тільки до кількох об'єктів, а щоб задовольнити кожного, треба було б приміняти систему чергування. Практично, наклали виділяти поважнішу суму, наприклад, для якогось наукового товариства, то веліть за тим можна сподіватись від нього ядких результатів. І не тільки від нього, але також від українського громадянства. А це вже іде на кредит УНС. Такі моменти підносять відразу наш авторитет як організації, з якою треба числитись. Ми, зрештою, маємо класичний приклад із спонсорством Союзом видання Української Енциклопедії. Це приклад, який іде про діялку наукову. Із спонсорства видання Енциклопедії ми виконали колосальну роботу, яка виправдалася в уживанні назви політичної еміграції. Ми зробили корисний крок супроти своєї поневоленої Батьківщини та супроти себе самих. Я свідомий того, що такий почин коштує багато грошей, але, з другої сторони, я знаю також, що ми є в стані собі на це дозволити.

Чому не можна було б виділити більші суми нашим союзовим скупченням на те, щоб, наприклад, будувати ре-

презентативні Союзові Доми? Маю на увазі такі доми, які стали б пізніше організаційними та культурними вогнищами і центрами для всіх прошарків наших людей та включаючи в собі також молодіжні організації. В таких домах можна було б відбудувати різні імпреси, відділові сходи, традиційні заходи, лекції культурне та спортивне життя спеціально серед нашої молоді, на яку ми часто жалусьмося, й дорікаємо, бо самі її не розуміємо. До таких домів можна придбати добру бібліотеку для всіх рівнів нашої спільноти, включаючи наших найменших, і відбудувати так дуже потрібні класи українознавства і т. п.

Таким шляхом ми притягнули б до себе людей, наші лави поповнювались би новими членами і то членами-добровільцями, а не такими, що, мовляв, з національного обов'язку приступають до Союзу. Мусимо бути не тільки аскураційною та так би мовити допомоговою організацією, що розділює фонди на всі боки, але передусім організацією, яка сама в собі є ініціатор. А на те ми маємо, на мою думку, всі потрібні дані.

Недавно побудований в Шікаго жидівський центр міг би стати для нас лекцією. Цей центр, без переборщення, став кузницею характерів дорослого жидівського покоління.

Другим нашим кроком могла б бути допомога визначним науковцям, праці яких лежать покрити верстовою пороку, бо нема матеріальної змоги для авторів їх видати. Кому і на яку наукову працю відпускати фонди, — мусіла б рішати спеціально підібрана комісія із досвідчених наших науковців. Тут можна б улаштуватись в той спосіб, що ми покрили б кошти видання та есентуально гонорару (багато авторів не вимагають навіть того), і далі приходило б розподілу сплачували б нам назад уділену субвенцію.

Далі, можна поширити допомогу нашої студійної молоді. В цій ділянці ми вже дещо розпочали та проробили, але, на мою думку, розмір нашої праці не є в ніякому разі достатній. Ця допомога повинна бути беззастовкою формою позики, загарантованою розписом апліканта та додатковими вірительми. З практики знаємо, що не всі студенти по закінченні пам'ятають за своїх доробців, однак більшість залишається з ними і служить першорядними амбасадорами для них.

У кожному згаданому випадку я не вважаю за потрібне виділяти наші фонди безповоротно. Наші фонди повинні доміжати виповнити певні заміри і повернутись до нас. Вони мусять працювати для нашого громадянства і для нас, чи рідше для нашого доброго імені!

Звідки взяти всі ці фонди, про які говорю? Союз, звичайно, не має копальні золота! Треба обов'язково перевести реформу існуючих тепер фондів, виділяючи кожного року замітку суму до цього Спеціального Фонду. Зрештою, як треба було б назвати такий фонд, про який мова, є тільки справою технічного порядку. Ми мусимо поповнювати наші лави не тільки т. зв. членами, але активними членами, які радо будуть працювати для організації, яка росте, будує і себе виявляє!

Ми відтворимо нашою позитивну увагу в очі нашого суспільства про наш Союз як організації не тільки посмертного забезпечення, але організації живучої, творчої, яка ніколи не вмире і перед якою стоїть широке і багатонадійне завтра.

В цьому місці о год. 6 вечером відкладено наради до нічної сесії, до год. 8. Після вечери продовжувалося звітання головних контролерів, а після них — радник.

Звіт головного контролера Івана Никольського

Мій звіт виявлятиме діяльність та функції мого урядування як головного контролера УНСоюзу. Він ділиться на три частини:

- 1 — Провірення союзового організаційного життя;
- 2 — Репрезентативна частина урядових функцій
- 3 — Діяльність округного і громадсько-союзового життя.

Першим моїм обов'язком була відповідальна перевірка союзового майна та організаційного життя в головній канцелярії та на Союзівці, від 21-го жовтня 1963 року. В тому часі провірено діловодство і рухоме та нерухоме майно.

Спільні наради, разом з членами Головної Екзекутиви, відбулись та багато важливих справ було порушено і деякі з них зараз покладено. На тому ж засіданні спільно обговорено із представниками бірми „Сертифікат публік акавенте” здійснення плану перевірки загальносоюзного майна, що 25-та Конвенція внісела ухвалою.

Репрезентативні функції я виконав точно так, як припоручено мені Екзекутивною УНСоюзу. Я мав дві урядові поїздки: 29-30 вересня 1963 року був у Піттсбурзі, Па., на Конвенції Православної Ліги, де вилосили промову англійською мовою та в окремих переговорах поробив можливі старання організаційної користі для УНСоюзу. Дня 9-го лютого 1964 р. мені знову було припоручено вийхати до Піттсбургу на союзове свято — ювілей 70-річчя УНСоюзу, влаштоване Відділами округи ширшої Піттсбурщини. Свято відбулось величаво, я виступив на радіопрограмі та вилосила громадянству союзовий ювілейний привіт. Святочну промову англійською мовою я вилосила на бенкеті, вся програма була передана на радіо. Гол. радний А. Джула і гол. редактор „Свободи” А. Драган дописали свою участь на святі своїми виступами.

Урядові функції також заставляли мене до ширшої участі у союзовому і громадському житті.

15-го січня 1964-го року на річних зборах Т-ва Запорозької Січі, Відділ 206, я доручив дубові плятки, з відповідним написом п'ятим піонером, котрі заслужили собі з нагоди їх постійного членства впродовж минулих 50 років.

15-го січня 1964-го року уполіковів колишній головний радний Микола Шевчук, котрий урядвав дві каденції, по 15-тій і 16-ій Конвенціях; я передав родині покойного висловлення співчуття від Головного Уряду УНСоюзу.

22-го лютого 1964-го року я був присутній разом із своєю дружиною, на величавій імпресі, влаштованій УНСоюзом, разом із Відділами великого Нью-Йорку, з нагоди 70-річчя УНСоюзу, що відбулося в Карнегі Галл.

15-го березня 1964-го року я промовляв у Вунсакеті на академії з нагоди 150-річчя уродни Т. Шевченка.

Я далі очолюю Відділ 206, як представника. Цей відділ має свою допомогову касу та збудував свої збори кожного місяця з поважкою кількості членів на зборах.

Округний Комітет Відділів УНСоюзу, котрий я очолюю, відбував свої наради та спільно працював, особливо в присудженні нових членів, та звертав пильну увагу на те, щоб не допускати до втрати членів через суспензу чи виплату грошового звороту.

Я також очолюю Комітет Пам'ятника Шевченкові, для збирання фондів на будову пам'ятника та організування громадянства для поїздки до Вашингтону на відкриття пам'ятника, що відбудеться 27-го червня ц.р.

Тісна співпраця з відділовими урядовцями моєї округи і союзовому житті, як також із громадянами ширшого району

у громадському житті, напевно веде до кращого розуміння та для користі УНСоюзу.

Цьогорічний ювілей Батька Союзу, а саме 70-річчя його заснування, напевно сприятиме тому, що цей рік пройде з найбільшим успіхом.

Звіт Головного Контролера Івана І. Іванчука

Моя діяльність у Шікагівській Окрузі і поза нею за минулий рік була ось така:

Зорганізував 13 членів до УНС; вилосили промови на Пітніку Відділів УНСоюзу в Дітроїті; був присутнім на Союзівці в Шікаго; брав активну участь в триденних секретарських курсах у Шікаго; був присутнім на майже всіх засіданнях Екзекутиви й ширших сходах Округного Комітету Відділів УНСоюзу. Був присутнім на 70-річній ювілей „Свободи” в Дітроїті та на відкритті Курсів Українознавства на Союзівці; брав активну участь у засіданнях головних урядовців Українського Народного Союзу в Шікаго. Оглядав посілості для репрезентативного Союзного Дому, чи на Шікагівську Союзівку. Брав активну участь у виробленні програми та продаж квитків на Ювілейний Бенкет „Свободи”, що відбувся в одному з найкращих великих ресторанів у Шікаго. Хоча мало членів УНС щиро працювали, щоб Ювілей був успішним, але головні урядовці доклали найбільше праці. Ювілей був дуже успішним під оглядом моральним і матеріальним, дарма що деякі урядники відділів відверто бойкотували той Ювілей, лиш тому, що так не було, як вони хотіли. За мої старання посол канадійського парламенту до Оттави, п. Микола Мандзюк виступав з промовою на 70-літній Ювілей УНСоюзу 23-го лютого, де виступав з промовою і головний касир п. Р. Слободян. На жаль, треба ствердити, що 70-літній Ювілейний концерт не був успішним, попри те, що люди, які бойкотували бенкет „Свободи”, мали вільну руку робити все, що в їх силі, щоб і Ювілей УНСоюзу був таким успішним як Ювілей „Свободи”.

Назначення колишнього контролера УНС п. Гіряка округним організаційним репрезентантом є одним з найкращих заходів для придрування нових членів. Бо його довголітня практика й основне знання та вироблена тактика в організації нових членів дають надсподівані успіхи, де б п. Гіряк не почав працювати. Якби УНС зміг дістати ще хоч 5-ох таких енергійних і інтелігентних промоторів, то наш Союз напевно збільшував б на 10,000 членів річно.

В Шікагівській Окрузі є велике поле для праці. Але треба згоди, як і репрезентативних інституцій для приміщення молоді і старших, а також вигідної літньої оселі. Якби ці справи можна налагодити, то за 5 років стейт Іллінойс дійшов би до 20,000 членів, і напевно перегнав би стейт Нью-Йорк.

VI. ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ РАДИ

Звіт головного радного Богдана Зорича

1963 рік зостав мене в Монреалі, куди я вийхав у справі „Братства Самопоміч”. Напередодні нового року гол. секретар д-р Я. Падох, гол. радний Б. Мельник і я мали ще зустріч із секретарями Монреальської Округи, на якій обговорено ряд ділових, а в основному організаційних справ.

1963-й рік проходив для мене під цим самим аспектом праці, що і попередні роки з тим, що балине здобувки є різний. Мені далі доводилось секретарювати в Відділі 432, провадити канадську канцелярію, вписувати до головної книги союзовців Канади всі приходили та розходили позиції згідно з вимогами головної канцелярії і канадської аскураційної влади, а надівсе багато часу посвячувати для організаційної праці. Крім цього по змозі треба було зберхувати живий контакт із секретарями поодиноких Відділів, які часто звертаються за поясненнями різних проблем до канадської канцелярії УНСоюзу. Зустрічі з членами Екзекутиви і начальним редактором, які впродовж 1963 року відвідували Тозонто мали завжди діловий характер, а зміст таких нарад йшов по лінії повняження організаційної праці та прискореного росту УНСоюзу в Канаді. Гол. Пресідіник П. Лисогір, гол. секретар д-р Я. Падох і гол. редактор А. Драган відвідували Торонто і з ними саме доводилось мені разом планувати методику і свого рода програму організаційної роботи. Такі зустрічі, якщо вони є ділові, а такими вони були справді, дають великий внутрішній імпульс до праці, захоплюють до більшої активності.

В звіттовому році я при співпраці округної управи зорганізував вишкільно-секретарський курс в днях 16 і 17 березня 1963 р. і він стояв на належній висоті, про що заговорили торонська українська національна преса, з представниками якої відбуло окрему конференцію. Курс провадили: д-р Я. Падох, його асистент В. Сохан і частинно доповнював я.

Коли знову мова про організаційний відтинок моєї праці, то в минулому році я разом був поза Торонтом три місяці часу і відвідав: Солдурі від 5-го до 11-го квітня, 12 і 13 червня Лондон, Четам, в жовтні Гамільтон, відтак 9-го жовтня вийхав в доріжничу поїздку в центральну Канаду як Вінніпег, Давфін, Кенору та зближаючись на схід, 10 днів задержався у Форт Вільям, Солдурі.

Вислід організаційної праці дав 191 нових зорганізованих членів, з яких тільки 4 відступили від нашої організації і не виплатили своїх премій. На мою скромну гадку, це неабиякий результат, коли візьмемо до уваги, що Канада на союзовому полі ще є відносно молодого країною, або, сказавши словами письменника Шолохова, ще не звсім „ліпідята ціліна”. Вже сьогодні можна сподіватись видінших організаційних осейтів у Канаді, бо є уже секретарі, що були мертвими позиціями в нашій установі і впродовж двох чи трьох років не придбали ні одного члена, а сьогодні вони вже виявили своє заінтересування УНСоюзом і добились певних успіхів, приславши по кілька членів. Усе має свою причину, без яких не відбуваються ніякі метаморфози з людською психікою і людською амбіцією. Цією причиною, це знову були річні сьогорічні збори Округи Торонто, на яких було присутніх понад 35 представників Відділів провінції Онтаріо, а на яких запрошеним гостем із програмового доповіддю був гол. секретар д-р Я. Падох. Мущу об'єктивно ствердити теж діловість наших округних зборів, на яких головною

Звіт головного радного

Богдана Зорича

(Продовження буде)

журбою усіх присутніх була проблема росту і розбудови УНСоюзу. Проблема уся лежить не у важкості підшукування правильних методів праці, не в браку організаційної концепції, а в браку кваліфікованого організаційного робітника, що не лаявся б вийти на це широке союзове поле і на ньому не тільки знайти для себе внутрішнє вдолілля праці на рідному ґрунті, але й теж і на ньому знайти для себе й своїй рідній життєвій екзистенцію.

Але і на тому відтинку згущені чорні хмари починають під впливом посиленої пропаганди, а інколи і під впливом виклидів власної совісті, дещо проріджуватись. Манітоба воскресас, є надія розривання живого організаційного життя. Форт Вільям у стадії підготовки до організаційного старту. Сподіваюся, що основні розгляди проблеми разом із далеко висунами на північ чотирма малими відділами, а Монреаль на останньому засіданні своєї округи, на якому я був присутній в дні 13 квітня 1964 року, поважно застановлявся над підшукуванням окрешнього організатора, живішого рекламою і пропагандою союзової ідеї в Квебеку та над належним відвідуванням 70-річчя УНСоюзу. Про ці справи говоривши основніше, коли прийде на програму нарад точка „нового бізнесу“.

Я згадаю вище про пропаганду, яка є поважним фактором, що психологічно приготувалася перспективі на майбутніх членів УНСоюзу, а секретарям і організаторам улегшувало їхнє важке організаційне діло. Ця діяльність, хоч повністю не узгоджена з членами Екзекутиву, найсильніше проявляється в Торонто, де дві радіопрограми „Прометей“ і „Пісня України“ уже два роки постійно проголошують УНСоюз у різних редакціях оголошень.

Радіо-передача „Прометей“ ще на початку цього звітового року випустила пластинку з двома доповідями, що себе взаємно доповнюють, а це доповідь д-ра Я. Падюха і моя. Крім цього я уже тричі особисто говорив на цій радіо-передачі про УНСоюз, а раз про Т. Шевченка. Так само випустила вона окрему пластинку про видання Енциклопедії із словами професора Університету в Торонто і редактора-Григорія в англійській мові. Пластинку переслано головному канцелярії УНСоюзу в Джерзі Сіті. В перспекті з відміни 70-річчя УНСоюзу з окремою програмою, про яку теж згадаю при новому бізнесі.

Репрезентативна і суспільно-громадська праця

Мені доводиться, як і попередніми роками, репрезентувати УНСоюз на всіх зазначених імпрезах, на з'їздах і конференціях і в численні всі мої присутності до того року святкуваннях, забрало б чимало місця. Але кілька важливіших таких репрезентативних хоту подати. Ось вони: напередодні свята Соборності України, що відбулось в Мессей Голд у Торонто, 27 січня, з рамени КУК влаштовано величавий бенкет, на якому виступав з доповіддю міністер федеральної кабінету Грін, традиційне відвідування в день Нового Року просвященного Кир Ізидора представниками усіх організацій, серед яких і я в імені УНСоюзу склав новорічні побажання. В дні 16 і 17 червня репрезентував я УНСоюз на студійній конференції в Торонто, 29 червня разом із головним бенкетом І. Лисогором були присутні ми на великому бенкеті свята 1000-ліття Кирила і Методія в Роял Йорк Готелі, 17-го листопада я репрезентував УНСоюз на 70-літньому Ювілею „Свободи“ у Форт Вільям, на якому вголосив доповідь. В дні 14-го листопада в Содбурах репрезентував УНСоюз на Листопадових святкуваннях, і на концерті вголосив святочну промову.

Усі численні діяльності союзової праці дають маленьке відраділення витрати енергії, туді, змагання кожного союзового робітника впродовж цілого року. Це важкі завдання, але водночас є вони радісні, коли кінчаються повним успіхом.

Звіт головного радного

Богдана Мельника

В минулому, другому з черги, році моєї праці на гості головного радного УНСоюзу, я дотримався тієї самі функції, що й попереднього.

Найбільше уваги та часу присвячував я 434 Платовому Відділові в Монреалі, де вже 8 років виконую обов'язки секретаря і організатора. Цю восьмилітню працю в одній з низових клітин УНСоюзу я вважав за мою першу повинність і тому дозволю собі вставити її в цей річний звіт головного радного.

Вважаю, що праця низових відділових урядовців, а зокрема секретарів та організаторів, які присвячують так багато часу і туді для придбання нових і нових членів для УНСоюзу, є не менше важливою, як праця головних урядовців.

Виконуючи обов'язки відділового секретаря, який являється рівночасно організатором нових членів, мав я змогу безпосередньо стрітатися не тільки з нашими членами, але також зі загальним українським громадянством та зрозуміти їхні настановлення та вимоги до УНСоюзу. На основі тих спостережень, можу ствердити, що УНСоюз має ще великі можливості росту на широкій території Канади, але не зумів тих можливостей дотепер відповідно використати.

Про це писалося у нас дуже багато, обговорювалось на різних нарадах, а навіть на конференціях, але до сьогодні не приступлено до реалізації цієї важливої справи та не вжито відповідного реального плану. До цієї справи треба заангажувати добре підготованих статків організаторів, які перевели б при допомозі місцевих союзовців на терені цілої Канади добре підготовані кампанії за придбанням до УНСоюзу якнайширших мас українського населення, а при тому інформували б їх про ту корисну працю, яку виконую УНСоюз вже від 70-ти років.

Такої праці не можна переводити виключно силами місцевих відділів, бо це з місця було б засуджене на невдачу. Не один з них заледве встигає полагоджувати біжучі секретарські справи, а на придбання нових членів не вистачає часу.

Зі своєї сторони я стараюсь допомогати їм, в чім лише міг. Бував на їхніх засіданнях чи на зборах та стало контактуватися зі секретарями та головами всіх відділів, яких у нашій округі є 8, а з того один поза Монреалем і з ним контакту немає. Майже всі відділи нарікають на слабкий контакт з Централом. На протязі цілого року не було, можна сказати, нікого з Централі в нашій округі. Однорідні відділи головного секретаря, а до того в часі, коли не можна скликати всіх секретарів, не дають жодних успіхів. Подібна мається справа з відділами представників Канадської Канцелярії. Це все великою мірою причинилось до слабого успіху у придбання нових членів у минулому році.

В Окружному Комітеті Відділів УНСоюзу виконував я весь час обов'язки секретаря, був на всіх засіданнях та допомагав полагоджувати всі союзові справи нашої округи, співпрацюючи з іншими членами Комітету, а зокрема з його головою п. Миколюком Грабом. На окрешніх наших засіданнях брав участь один раз головний секретар д-р Ярослав

Падюх та директор Канадської Канцелярії п. Богдан Зорич.

На таких засіданнях полагоджувалося всі біжучі справи Округи, перечитувалося та передискутувалося листи і доручення Централі, а зокрема обговорювалося справу дальшого росту нашої організації, себто придбання нових членів. В часі відвідів головного секретаря обговорили ми також справу відзначення 70-річчя УНСоюзу. З п. Зоричем обговорювали ми всі канадські справи УНСоюзу, а зокрема бюджет нашої Округи.

Багато уваги і часу присвятив я в цьому році справі об'єднання Допомогового Т-ва „Самопоміч“ в Монреалі з УНСоюзом.

Це заслуговує товариство, що вже близько 60 років веде допомогово-забезпечувальну працю і об'єднує тепер понад 250 членів, з змушене злучитися з другим сильним забезпеченням Т-вом і більшість його членів вибрала УНСоюз.

У цій справі відбувся і цього року ряд засідань і зборів для обговорення всіх деталей переведення такого об'єднання, внаслідок чого членам та Управі „Самопоміч“ ті користі, які для них мало б придбання до найбільшої української забезпеченої організації, якою є УНСоюз. У цій справі я постійно був у контакті з Екзекутивом УНСоюзу, а зокрема з головним секретарем д-ром Падюхом, та відбув окрему нараду з членами Екзекутиву в Головній Канцелярії.

На одних таких зборах Т-ва „Самопоміч“ був присутній також директор Канадської Канцелярії, п. Богдан Зорич, і ми спільно старались довести ту важливу справу до успішного кінця.

Багато допомагав мені в цій справі голова нашого платового відділу п. Дмитро Попадиченко — делегат на 25 Конвенцію УНСоюзу. Хоч до сьогодні та справа ще остаточно не закінчена, то можна твердити, що вкортці вдається нам її закінчити. На сьогодні маємо вже підписані понад 100 апликацій тих членів, що рішили перейти до УНСоюзу. Сподіваюся, що й решта з них, може з малими винятками, вибере ту саму дорогу.

Як і в минулих роках, я брав активну участь у громадському житті, зокрема в місцевому відділі Комітету Українців Канади, як делегат Окружного Комітету Відділів УНСоюзу, та сповняв там обов'язки фінансового секретаря. Крім того, співпрацював з місцевим Платовим скарбницею, де я ввесь час є членом провду.

Ця співпраця допомагає мені у придбання нових членів які я здобуваю майже виключно з лав платової молоді та батьків і приятелів платової організації.

Ці свої обов'язки стараюсь я виконувати в міру моїх спроможностей якнайкраще, обороняючи всуди добре ім'я УНСоюзу та інформуючи широкій загаль українського громадянства про ті заслуги і сягні УНСоюзу, які він мав на протязі 70-ти років свого існування.

Звіт головного радного

Ярослава Гука

Цей звіт з шостим з черги моїм річним звітним зі сповнення обов'язків головою о радного Українського Народного Союзу. Як у попередній каденції, так за останні два роки нової каденції я стараюсь виконувати совісно всі союзові обов'язки в самому УНСоюзі і поза ним. По традиції урядовці Українського Народного Союзу постійно виконують масу громадських обов'язків не рідко не маючи часу віддатися союзовим справам. Якщо б всі союзові діячі віддалися виключно справам Українського Народного Союзу, то напевно Союз був би більший і багатіший, але наша громада не була б сильною і не мала б такого різноманітного багатого життя, яке, як тепер втішається. Батько Союз є не лише тому батьком української громади в Америці і Канаді, що є найстарішою світською організацією на еміграції, але також тому, що дає не тільки про свої власні справи, але й про справи цілої української громади в Америці.

Як головний урядовець УНСоюзу я виконував всі свої союзові обов'язки, які на мене накладал статут. Головний Уряд та Екзекутив УНСоюзу. Маючи статутове доручення брати участь в місцевому союзовому житті, я був привітний майже на всіх окрешніх зборах нашої округи, яка під провдом свого голови, Івана Телюка з Нью Гейвен, відбувала часті збори, підготувала і підготувалася щорічні публічні імпрези для ознайомлення ширшого громадянства з УНСоюзом, його працею та значенням для всіх українців. В минулому році наша округа підготувала дуже успішний ювілей для відзначення 70-річчя „Свободи“, а в цьому році підготувала велике свято 70-річчя самого УНСоюзу. По змозі моїх сил і часу я допомагав і даліше допомагаю в цих імпрезах.

В моєму місті Гартфорд я був постійно активний в численних місцевих організаціях, суспільних і політичних. Я цікавився також справами українського спорту та українського шкільництва. Я підтримував і підтримую працю УНС і допомагаю в розвитку мого 277 Відділу УНС в Гартфорд, як його касир. З доручення Екзекутиву УНС я двічі відвідував українську громаду в Вільямсвілі, брав участь в ювілейному союзовому Відділу в Стеймфорд — та супроводжував на місце вічного спочинку заслуженого постійного організатора і визначного союзового діяча бл. п. Антона Маланчука. В роках, що перед нами, даліше буду старатися працювати для добра українського народу, а зокрема для Українського Народного Союзу.

Звіт головного радного

Тараса Шпікули

Звітний, 1963-ий рік був 70-літнім ювілейним роком нашої „Свободи“. — офіційною оргоу Українського Народного Союзу. Для гідного відзначення цього ювілейного року — я, як головний урядовець УНС та президент Окружної Управи УНСоюзу в Шикаго, Іл., долужив багато туді і праці, щоб цей ювілейний рік „Свободи“ лишався записаний в історії добрими словами для шиканської Союзової Громади. Для цього треба було відбутися низку засідань та зборів Окружного Комітету УНС.

Тому, що найважливішим нашим завданням є побилювати Союзом лави новими членами, треба було немало спільних зусиль, щоб згідно із побажаннями Екзекутивного Комітету придбати призначену квоту 700 нових членів у нашій Окрузі. В звітовому році вдалося придбати, тобто придбати, 682 нових членів, тому наш Окружний Комітет Відділів УНС в Шикаго став знову першом між іншими округами, за що був нагороджений Союзом прапором.

Старанням ОК Відділів УНС в Шикаго впродовж звітового року були влаштовані такі головні імпрези: з нагоди Конгресу Запозомогов Організацій ЗДА, що відбувався у

вересні 1963 р. в Шикаго і в якому брали участь з рамени УНС п. Йосип Лисогір — головний президент і д-р Ярослав Падюх — головний секретар, була улаштована 22 вересня окрема концертна програма. До зложення мистецької програми причинилися різні допомогові організації. УНСоюз був дуже добре зарекомендований відомим українським хором „Сурма“ в Шикаго, під мист. управою пров. Івана Трухлого.

Дня 23 вересня відбулися організаційні збори, на котрих були учасниками пп. Я. Лисогір і д-р Я. Падюх.

Дня 27 листопада відзначено 70-літній ювілей „Свободи“ бенкетом, на якому головним промовцем був редактор Іван Кедрич-Рудницький.

Від 29 листопада до 1 грудня 1963 відбувався Секретар-Організаційний Курс, на якому доповідачами були: д-р Я. Падюх, п. В. Сохан — асистент гол. секр. і п. В. Гіряк — обласний організатор УНС. У цьому курсі взяло участь понад 50 осіб, урядовців з 18-ти Відділів нашої Округи. Численна участь на протязі трьох днів за порядком з наглядним доказом, що такі курси потрібні і корисні для нашої Організації.

Дня 9 червня відбувся традиційний, вже 28-ий, День УНСоюзу, на якому, між іншим, обрано королеву популярності на 1963-64 рр. панну Лесю Свірску, членку 220 Відділу в Шикаго.

Для пошквалення та поширення союзової праці ОК Відділів УНС впродовж 1963 р. відбув 14 засідань і 8 ширших зборів: виліди їх був позитивний.

Українська і Союзова громада в Шикаго втратила громадського діяча в особі бл. п. Івана Дужанського, котрий упокоївся в Бозі 7 травня. Я взяв участь у похоронах, що відбулися при більшому числі громадянства, як представник гол. уряду УНСоюзу, ОК Відд. УНС в Шикаго і Ліги Американців Українського Походження.

В кінці 1963 року прибув до Шикаго обласний Союзний організатор п. Володимир Гіряк, котрий досить допоміг Шиканській Союзній Окрузі щоб вона стала на першому місці.

Взяв я участь у похоронах довголітнього секретаря 220 Відділу УНС, бл. п. Григорія Гавасина, що відбулися 31 серпня м. р., а на поминках по Покійному висловив його дружині і рідні співчуття.

На запрошення Уряду 106 Відділу УНС св. Николая, був на посвяченні прапора цього Відділу 19 грудня м. р., вголосивши привіт та побажання для цього Відділу.

Як секретар найбільшого Відділу в ЗДА і Канаді, 221-го ім. св. Стебана, мусів віддавати йому багато часу і туді. На протязі звітового часу побилював я Союзну квоту, придбавши 57 нових членів.

Як президент Дирекції Дому Відділів УНСоюзу в Шикаго, яка проробила на протязі звіт. часу значну роботу, опікуючися поважним майном цієї установи, я складаю щирі подяку всім Членам Дирекції за повну співпрацю.

Крім того, я брав активну участь у праці інших наших громадських організацій, зокрема як діючий голова Ліги Американців Українського Походження в Шикаго, президент Громадського Шевченківського Комітету в Шикаго, який очолюю від його заснування при кінці 1960 року і який має завдання відзначати річницю, зв'язану з народженням та смертю Тараса Шевченка на терені Шикаго та збирати фонди на будову пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні. Можу з приємністю ствердити, що призначена нашої Громади в Шикаго квота 25,000 доларів Центральним Комітетом Пам'ятника Шевченкові на цей пам'ятник майже вже виконана.

Поруч інших громад в ЗДА також і наша в Шикаго відзначила 30-літню шитую голоду в Україні величавою Маніфестацією в дні 13 жовтня 1963 р. чи не найчисленнішою в ЗДА. Зразкове організування цієї Маніфестації окремим Комітетом, в якому я сповноважу функції місто-голови, коштувало дуже багато часу від квітня до жовтня місяця.

Не хочу забирати більше часу моїм звітним, згадувати про різні підприємства, збори, імпрези наших організацій в Шикаго і околиці, церков та установ, які відбувалися на протязі звітового часу. Можу лише запевнити Вас, що при кожній нагоді стараюсь відповідно репрезентувати наш УНСоюз, в міру того, як був час.

На цьому кінець мій звіт, дякую ще раз всім за гарну співпрацю, яка дозволила нам проробити на терені нашої Округи дуже поважну союзову і громадську роботу, та хочу підкреслити, що дійсно приємно працювати в наших організаціях та установах в порозумінні і згоді, бо це виходить на користь і нашою Союзіві, і всім нашій національній і громадській справі.

Звіт головного радного

Дмитра Шмагали

Звітую про мою працю в 1963-му році. В Клівлендській Окрузі я виконуював свої обов'язки та припоручення Головної Екзекутиви УНСоюзу і працював завжди в порозумінні з Окружною Управою та з Екзекутивом. 17-го березня Окружний Комітет відбув свої річні загальні збори, на яких були заступлені 16 відділів. Мені припала честь бути перевірником на голову Округи. На цих зборах розділено відділам квоту, призначено для Округи в кампанії придбання нових членів, присвячений 70-літньому ювілею „Свободи“. Рівнож передискутовано справу відзначення 70-річчя „Свободи“ і доручено Окружній Управі звернутися за інформаціями в тій справі.

10-го травня Окружний Комітет відбув організаційні збори з нагоди приїзду головного президента Йосипа Лисогора, який прибув на турнір круглий („Бовлінг“). В турнірі в дні 11-го травня в Клівленді, Огайо, взяло участь 38 дружин, з яких 11 були складені з молодих дівчат і хлопців у віці від 12-ти років. На закінчення турніру відбувся бенкет, в якому взяло участь понад 300 членів УНСоюзу.

13-го липня Окружний Комітет здав звіт на своїх зборах про цей турнір, який хоч не приніс фінансових користей, то був дуже корисним для нашої молоді, зацікавленої цим спортом. На цих зборах Управа подала до відома, які було пороблено заходи для відзначення ювілею „Свободи“. По довший дискусії вирішено було не робити окремого ювілею „Свободи“, але відбутися спільне свято ювілею „Свободи“ і УНСоюзу в дні 23-го лютого 1964 року. Головною причиною рішення не робити окремого ювілею „Свободи“ було те, що не було вільної дати на це свято, бо різні інші організації вже мали замовлені залі і підготовані імпрези, так що не хотіла Округа ім перешкоджувати в цих імпрезах, бо і наше свято могло б через те не мати сподіваного успіху.

6-го вересня Округа відбула збори, на яких був присутній головний касир Роман Слободян, який приїхав до Клівленду на 50-тилітній ювілей 364 відділу УНСоюзу в Клівленді. Збори були цікаві, головний касир подав на численні запити в різних союзових справах точні і вдоволюючі інформації. На цих зборах був вибраний Ювілейний Комітет для підготовки ювілейного свята „Свободи“ і УНСоюзу, яке мало відбутися 23-го лютого 1964 року.

Конгрес Вратських Допомогов Організацій стейту мав свою Конвенцію 7 і 8 жовтня в Клівленді, і на ній пані О. Оліякевич, пані Бобечко і я репрезентували УНСоюз.

Протокол з цієї Конвенції я вислав на руки головного президента п. Йосифа Лисогора.

На 24-го листопада мав я доручення від головного президента поїхати на збори Окружного Комітету в Питсбургу, але збори не відбулися через вбивство бл. п. Президента Та Кеннеді, яке сколихнуло всіми громадянами ЗДА. З нагоди мого поїзду в Питсбургу я передав привіт українській громаді від Головного Уряду УНСоюзу на радісній програмі п. Михайла Комічка.

В своїй окрузі я брав участь у всіх союзових та громадських імпрезах, куди мене запрошувало. Відділовим урядовцям і союзовцям служив я все інформаціями і порадами в справах УНСоюзу. Сам я приєднав в 1963 році 10 нових членів. Був постійно активний в громадських організаціях: я є представником філії УККА в Клівленді і так само в збірковій комітеті на пам'ятник Шевченкові у Вашингтоні, який продовжує незакінчену збірку для завершення накладені на Клівленд квоти.

Відділові урядовці працювали в минулому році по своїх спроможностях. Вірю, що в цьому році праця буде значно успішніша з прибуттям до нас обласного організатора, п. Володимира Гіряка.

Щиро дякую Головному Екзекутиву, Окружній Управі і Відділовим Урядовцям за співпрацю зі мною, бо всі наші успіхи були можливі тільки завдяки нашій спільній праці для добра УНСоюзу.

Звіт головного радного

Василя Гузара

To the Supreme Officers and Members of the Ukrainian National Association — a report of my activities for 1963.

January 1963: At the request of the Supreme Secretary, Mr. J. Padoch, I visited Manchester, N. H. Branch 340, to see what could be done to gain members for the UNA. After holding a meeting with the members, it was decided to disband this branch, and transfer all members to Rochester, Branch 289.

April 1963: The Annual Meeting of the Rochester-Auburn District was held. Branches represented were: 36, 217, 285, 289, 316, 343, 367, and 437. Discussion was held on the membership drive, and on the small branches that have only five members. Anna Herman attended this Annual Meeting. She spoke on our youth problem. The problem is something every organization has. It is our hope that we can come up with an answer.

May 3, 4, and 5, 1963: The Ukrainian Youth League of North America National Sports Rally was held in Rochester. I was given the honor of presenting trophies to the winners. I wish that you could have witnessed the happiness of the individuals receiving this small token for an outstanding performance in their sport achievements.

Mr. Joseph Lesawyer, Supreme President of the UNA was guest speaker. As in the past year, the Ukrainian National Association donated the trophies.

My participation in many local organizations such as the Church Committee, Congress Committee, Youth Organization social and sports activities has always been an important part of the UNA.

As Chairman of the Taras Shevchenko Memorial Committee in Rochester, I am happy to report that a total sum of \$8,000 was raised. I am proud of the UNA branches who played an important part in attaining this goal. As for the dedication in Washington, Rochester will participate.

October 26, 1963: Attended the 50th Anniversary of Zaporoska Sich, Branch 367, Rochester's largest branch. I was given the honor of introducing the guest speakers, Mr. Antin Dragan, Editor of Svoboda and Mr. Zenon Snylyk, Editor of The Ukrainian Weekly. Mr. Dragan spoke in Ukrainian and Mr. Snylyk spoke in English. The pioneers of the organization received certificates. Branches from Rochester, Auburn and Syracuse were represented.

November 9, 1963: Attended the celebration of the Ukrainian National Home, Branch 38, Auburn, N.Y. Rings were given to the members with 25 years in the organization. I extended greetings from the Executive Board and its members. I stressed the important accomplishments of this organization in the last 63 years. About 200 people attended, as well as the Auburn City Officials.

November 16, 1963: Branch 217, St. Joseph's Society celebrated their 55th Anniversary. It was my privilege to introduce the guest speakers, the Supreme Secretary, Mr. J. Padoch, Mr. Zenon Snylyk. Mr. Padoch brought out the accomplishments of this fine organization for 55 years. Merit certificates were given to officers and members. About 300 people attended this banquet.

December, 1963: Rochester-Auburn District meeting was held, and discussion on the UNA 70th Anniversary was set for February 23, 1964.

In closing, I wish to thank my Supreme Officers, Editor of The Weekly, Editor of Svoboda, and all those who cooperated with me. To the local branch officers, I want to extend my sincere appreciation for the time and effort they spent in the interest of the UNA. I have enjoyed working with them, and hope to continue in the future for the benefit of the UNA.

Звіт головного радного

Андрія Джули

We, the members of the Supreme Assembly have been directed by the Supreme Executive Committee, to give a written report of our activities in our region for the year 1963. At the outset, I am most happy to say that three regional meetings of the Ukrainian National Association Branches, of Pittsburgh and Western Pennsylvania were held. The first was on March 31, the second on November 24 and the third on December 8th. Because of the untimely death of President John F. Kennedy, the meeting of November 24 was not attended by many members, and since we wanted to get the program, celebrating the 70th Anniversary of the Ukrainian National Association, organized, we arranged for the meeting of December 8th. From the news report in the Svoboda and the Weekly, you all know that Pittsburgh was the to celebrate the 70th anniversary of the founding of our organization.

At the beginning of the year, I was most fortunate to attend the Fourth Annual Sportsman of the Year Banquet given by the Knights of Columbus, Woodlawn Council, No.

Звіт головного радного Андрія Джули

(Продовження)

2161. This Award was given to a Ukrainian, Michael Sanko, a member of Branch 120, Aliquippa.

On May 11, the third annual Penn-Ohio Bowling Tournament was held at Cleveland, Ohio. I am happy to report that we are having a larger number of members bowling each year. After this year's tournament, which is being held in Derry, Pennsylvania, the officers of the Penn-Ohio Sports Committee feel that the tournament in 1965, to be held in Youngstown, Ohio, should be on a national scale. In my opinion this tournament can be one of the greatest sports activities undertaken by the Ukrainian National Association.

The 60th anniversary of St. John Branch 113 of Derry, Pennsylvania, was held on Saturday, July 6th. At this event their only living charter member was honored. Mr. Roman Slobodian, Supreme Treasurer was present, to personally congratulate the charter member, Atanas Korolewiat and honor him with an award. I also was delighted to see the great smile of satisfaction on Mr. Slobodian's face, as he viewed the wonderful fraternal spirit in this branch.

To continue popular sports program, on Saturday, August 10th, the second annual Golf Tournament was held in Ambridge. It was well attended by Pennsylvania members. We hope that this year we shall see a larger turn-out of Ohio members since it will be held during July in Youngstown, Ohio.

The 45th anniversary of that active branch, my branch 161, of Ambridge, was held on Saturday, September 28. Our organizer, charter member and first secretary, Antin Podufaly and two other living charter members, John Kowal, Sr., and Nicholas Mucha were guests of honor. Supreme President, Joseph Lesawyer, flew in by jet to pay tribute to these members and to the members of branch 161, and the surrounding Ukrainian National Association branches from Western Pennsylvania. A number of governmental officials attended this banquet.

I was most happy to represent our organization, at the 32nd annual Ukrainian Day on August 18 in Youngstown, Ohio.

I would like to express my gratitude to my fellow compatriot, Dmytro Szmagala, who came to Pittsburgh on November 24 for our regional meeting of the UNA branches. His wonderful ideas helped make our 70th anniversary a great success. To our officers of the Pittsburgh and Western Penna., UNA regional branches, and above all to that great spirited, American-born Ukrainian, Mr. Michael Komichak, Director of the Ukrainian American Radio program, I am deeply grateful.

Mr. Komichak made time available for any officer of the UNA to speak on his program. Mr. Lesawyer, Mr. Roman Slobodian and Mr. J. Kokolski were most joyous over the opportunity to speak to the Ukrainian people in the area. I want to thank all the officers and members of the UNA branches for their help in making our organization one of the most active in Western Pennsylvania.

At all times wherever I went, the main subject was the Ukrainian National Association, its cultural courses at the "Soyuzivka," the children camps, the scholarships for its members who will be attending college, the English language Encyclopedia, efforts to obtain approval for the Shevchenko Memorial Stamp and most important to rally our people to attend the unveiling of the Shevchenko Statue in Washington, D. C. on June 27, 1964.

Although we "if my area have not contributed as many new members as we were assigned by the Executive Board, we are striving to make this year, a banner year. Arrangements were also completed to make sure that the Loyalty Day which will be held in Ambridge on May 1, 1964, represented Parade, which will be held in Ambridge on May 1, 1964, be attended by the UNA branches from Aliquippa and Ambridge.

Звіт головної радної Анни Чопик

Mr. President and officers of the UNA:

The reports of the Ukrainian National Association Supreme Advisor are necessarily general in character because there are no specific duties assigned to him or her by the By-Laws of our organization.

At the request of the executive board, I represented the UNA at the semi-annual meeting of the New England Fraternal Congress held at Rye Beach, New Hampshire on June 29, 1963, and also at the annual meeting held in Manchester, N. H. on December 7, 1963. There are approximately 23 fraternal organizations represented at this Congress. The purpose of these meetings is to keep abreast of new legislation involving fraternal associations, and to discuss mutual problems.

One of the matters discussed at the meeting this year was the importance of promoting fraternal activities in the branches and lodges. This is of great importance at this time because insurance commissioners of several states are looking to the fraternal associations to show them why they should continue to enjoy a tax free status if they are in fact engaged only in the insurance business. In fact, some organizations reported at this meeting that they were asking their lodges to furnish annual reports as to their fraternal activities, so that these might be available to the insurance commissioners.

We are indeed very fortunate that our own organization would have no difficulty in proving that it is not just in the insurance business, but is a true fraternal organization. However, we should concentrate on this aspect of our organization in our local communities so that we need not be concerned with this problem in the future.

While in Manchester, N. H., I tried to arrange a meeting with Branch 178, but because of an annual meeting of another organization, it was impossible to do this, although I did have an opportunity to meet with the Secretary.

At the request of our President, I also represented the Ukrainian National Association at the Congress of the American Latvian Association, which was held in Boston on May 8, 1964.

I was present at all meetings held by Branch 307 of which I am a member, and took part in all activities of this Branch. I discussed with the membership, all matters brought up at our last Annual Meeting, and asked them to subscribe to the new accidental death and dismemberment policy which our organization has available. I was also present at the annual mass and panachyda services for the deceased members of Branch 307.

I called several meetings of the Boston branches of the UNA, 238, 307, and 374 with reference to planning for the 70th anniversary celebration of our organization. We made plans for the 23rd of February, and then had to postpone it to April 19th. Due to circumstances beyond our control, we had to postpone the event again. We are, however, planning to have our celebration in the Fall.

Branch 238 is holding a banquet and dance on May 24,

1964 at which they are honoring Mr. Nicholas Dawyskyba, former Supreme Advisor.

I cooperated with the Ukrainian Congress Committee with reference to arrangements for the issuance of proclamations in commemoration of Ukrainian Independence Day, by the Governor of Massachusetts and the Mayor of the City of Boston, and was present at the signing of these proclamations and the hoisting of the Ukrainian flag as City Hall. I also gave an address at the Ukrainian Independence Day exercises.

I was present at the groundbreaking ceremonies for the Taras Shevchenko monument in Washington, D. C., and attended the Taras Shevchenko concert held in Boston on April 19, 1964 which was sponsored by the Boston Branch of the Ukrainian Congress Committee. I was very happy to accept on behalf of the Boston UNA branches, at the Shevchenko concert, a portrait of Taras Shevchenko in appreciation for the contributions made by them to the Taras Shevchenko Memorial Fund.

Throughout the year, I cooperated to the best of my ability with the executive officers of our organization, and will continue to do so, for the best interests of the Ukrainian National Association.

Звіт головного радного Івана Одежинського

На цей звітний рік 1964 рік припадає десята річниця заснування мною 153-го Відділу УНСОЮзу ім. Луки Мишуги у Філадельфії. Впродовж цих минулих десяти років, цей Відділ виріс на один із найбільших відділів УНСОЮзу у Пенсильванії і нараховує біля 800 членів. У зв'язку з ювілейним роком ми поставили собі важке але почесне завдання: довести стан членів Відділу до круглої тисячі! Присвятивши двісті членів за такий короткий час буде важко справою, але, працюючи систематично, маємо надію що кількість сягнеться, хоч у Філадельфії є ще понад 20 інших відділів Українського Народного Союзу та численні відділи інших братських організацій.

Не зважаючи на це, що я в минулому році і початках цього року присвятив чимало часу на громадсько-політичну роботу під час місцевих виборів у Філадельфії, всесвітні за звітний рік вдалося мені присвятити до УНС 111 нових членів. За цей самий час, при допомозі членів 153-го Відділу УНСОЮзу і водночас членів Українського Республіканського Клубу у Філадельфії як п. Дарія Заводович, Ольги Лужецька, Євгенія Метанчук, Юрія Прокопишина, Івана Гельо, д-р Микола Головецький, Осип Врублівський, ред. Олег Лисак та інші, — ми домоглися отримати громадянські папери понад чотири сотні українців у Філадельфії, виповнюючи для них аліації на громадянство, переводячи потрібні лекції та інше. Цей клуб спонзорований Міським Республіканським Комітетом, продовжує свою діяльність. Звіти про його діяльність друкували в стейтс та загально-американських публікаціях.

Як у минулих роках, у звітному році мої сягали в приєднуванні членів були серед найкращих і за них я отримав від Головного Уряду УНСОЮзу золоту медалью о. Грушки. Харитативна Служба Відділу, як і в минулих роках, давала потрібну допомогу потребуючим членам Відділу, зокрема в ділянці одержання праці, як також безкоштовне заступництво перед урядовими місцевими чинниками. Така праця йде на користь УНСОЮзу та помагає в приєднуванні нових членів для нашої організації.

Я брав теж активну участь у діяльності Окружного Комітету Відділів УНСОЮзу в Філадельфії тісно співпрацюючи з його членами.

Як представник Головного Уряду УНСОЮзу, я взяв участь, разом з Головним Предсідником Осипом Лисогором та Головним Контрольором, д-ром Володимиром Галаном, у Конвенції Пенсильванського Братського Конгресу, в Конвенції ЗУАДК-у та виступав з доручення Екзекутиви УНСОЮзу на численних інших імпрезах, репрезентуючи УНСОЮЗ.

Як у попередніх шести роках, я пильно дбав про те, щоб моя праця на пості головного радного також минулого року принесла користь УНСОЮЗІ та допомогла йому в дальшому всесторонньому розвитку для добра не тільки його самого, але й всієї нашої національної громади.

Звіт головної радної Олени Олек

To the Supreme Assembly of the Ukr. Nat. Ass'n:
1963 has certainly been a very busy year and yet there is so little to report.

I started the year by fulfilling one of the assignments given me by the Supreme Office in October of 1962 when they placed four branches in my responsibility. I attended the annual meeting of one of these branches — Branch 399 — on March 3. This is a young branch but a very active one and their meetings are very interesting.

On May 8, Mr. Pucilo and I attended a meeting held for the south side branches at which meeting it was decided to ask Mr. Hirniak, our UNA organizer to come to Chicago and create more interest on the part of some of our secretaries and to help them organize members.

During the summer of 1963 a group of teenage Ukrainian Dancers from St. Joseph's Parish were invited to dance at the Ukr. Youth League of North America convention in Youngstown over Labor Day weekend. They were in dire need of funds for their transportation and did everything they possibly could to raise funds. I did everything I could to encourage this group in their fund raising projects. A donation was made to them together with a few words as to what the Ukr. Nat. Ass'n. is and stands for and I feel that this made a great impression upon these youngsters—future leaders.

I took an active part in the UNA day in Chicago held in June, 1963.

On July 21, Messrs. S. Kuropas, Supreme Vice President, Peter Pucilo and John Evanchuk, Supreme Auditors, Myron Kuropas, Supreme Advisor and I attended the UNA Day in Detroit, together with Supreme Advisors from Cleveland, Mr. Dmytro Szmagala and Mrs. Osypa Olinkewych, and each of us addressed the many people who attended this affair.

At the request of the Supreme President, on August 31, September 1 and 2, I attended the Ukr. Youth League of NA convention held in Youngstown, Ohio, together with Mr. Myron Kuropas and Mr. Andrew Julia, Supreme Advisors. One of the nicest things that happened here was the donation made by the U. N. A. and presented by Mr. Julia at the Convention Banquet. This made a great impression upon the UYL of NA and the audience. I feel that whenever possible where a Sup-

reme Officer is representing the UNA, a donation, big or small makes a terrific impression not only on the organization sponsoring the affair, but on the audience, too.

However, I am terribly disappointed that we were not represented at the League of Ukr. Catholics convention held in Baltimore on October 24, 25, 26 and 27. It is my opinion that the U. N. A. should be represented at all conventions, and especially the youth conventions.

In September, the National Fraternal Congress of America convention was held in Chicago, and Messrs. Lesawyer and Padoch together with the Supreme officers of the Chicago district participated. We attended some of their sessions and learned that they too have the same problems that we, but on a larger scale—the great need for trained people to work for fraternal organizations.

I attended all the meetings held by the District Committee of the UNA Branches of Chicago and took an active part in the preparation of the program for the celebration of the 70th Anniversary of the Svoboda, as well as all meetings with the Supreme officers together with Mr. W. Hirniak, organizer.

I also participated in the Secretarial Course which was held in Chicago in November of 1963, which was very successful. These courses should be encouraged in every district at regular intervals. There is a great need for them.

In addition, I am also a member of the Ukrainian Radio Hour where the UNA is mentioned weekly. The last Saturday of every month also finds me at the microphone making a 5 minute broadcast on Ukrainian bowling news. Even though I am President of one of the bowling leagues, I am introduced on this radio program as the Supreme Advisor of the UNA.

In addition to the above, I organized 34 members.

Звіт головної радної Осипи Олінкевич

Минулий рік 1963-64, як і всі попередні роки, пройшов швидко на союзовій праці. Звітний час збігався і треба тривірити свою щоденну працю, як совісно і з успіхом виконала я обов'язок, який накладало членів і Екзекутива УНСОЮзу на своїх урядовців.

Для освячення цієї мети я старалася брати участь не лише в союзових імпрезах, але й інших громадських установах, щоб там могли репрезентувати УНСОЮЗ, в міру потреби забрати слово на тему об'єктивності, чи навіть здобути нового члена.

Клівленд налічує понад десять тисяч українців, а з того лише одна третина (приблизно) є членами УНСОЮзу. Частина є об'єктивна чомусь в чужих іншурансових компаніях, а ще така велика кількість не має жодного життєвого забезпечення. У цій справі ми спільно з головним радним п. Д. Шмагалю скликали ширші сходили нашої округи, та кляли спеціальний натиск відділовим секретарям та управлі приєднування нових членів.

З доручення Головної Екзекутиви, в суботу 6-го липня я репрезентувала УНСОЮЗ на 6-му Конгресі СУСТА, який відбувся на Вестерн Різер Університі в Клівленді, передавши привіт від Екзекутиви та усього членства УНСОЮзу.

В неділю 21-го липня я була на „Союзному Дні“ в Дітроїті, на „Діброї“, виступавши його Окружний Комітет Відділів УНСОЮзу. З присмістною загадкою той день, бо наскрізь відчувалася українська гостинність і ширість, де господарі мого свята були колишній гол. радний УНСОЮзу п. В. Дішук, п. В. Паліж, п. П. Дуда. Чи такий то вже славний Мінгшен, як своєю гостинністю стягнув на свято багато головних урядовців (союзової братії): заст. гол. предсідника інж. С. Куропаса, гол. контролера д-р. П. Пуцила, гол. конгр. І. Іванчука, сеніяра радних п. Д. Шмагалю, голову рад. п. Олену Олек також наймолодшого віком гол. радного п. М. Куропаса, і очевидно найбільш активного організатора п. В. Гіряка.

У вересні відділ 364 УНСОЮзу відзначав 50-річчя свого заснування святочним концертом й бенкетом, у якому взяли участь головний касир п. Р. Слєбодян, який виголосив святочну промову, п. Д. Шмагала і я.

У днях 7-8 жовтня відбувся в Клівленді Конгрес Братських Безпечених Організацій стейту Огайо, в якому ми з п. Д. Шмагалю та п. М. Бобечко, з доручення Екзекутиви виступали УНСОЮЗ та були його делегатами.

На запрошення відділу 233 УНСОЮзу в Лорейн, Огайо, в дні 20-го жовтня я взяла участь у ширших сходинах управи відділу з членством, на яких подала коротеньку історію УНСОЮзу, значення та вагу життєвого забезпечення взагалі, а також дала пояснення до нової акцидентової грамоти, що тоді тільки з'явилася.

Останній квартал звітнього року знаходився під знаком 70-річчя „Свободи“ та УНСОЮзу. При допомозі Ювілейного Комітету, який оформився при нашій округі, йшла солідна підготовка, щоб гідно відзначити 70-річчя нашої Організації. Запрошено до участі в концерті всі інші організації на терені нашої округи, в тому молодіжці Пласт і СУМА. Тут хочу підкреслити, що нашою Комітетові вдалося дістати представників американського уряду з промовами, як конгресмена М. Фігена, майора міста Клівленду Р. Локера, майора міста Парми М. Деля. Головним промовцем на концерті був головний редактор „Свободи“ А. Драган, який під час концерту вручив конгресменові Фігену англо-муніципальну енциклопедію, як дарунок УНСОЮзу. Проф. М. Куропас виголосив доповідь англійською мовою.

Того самого дня, 23-го лютого, Демократична Партія стейту Огайо шанувала величавим бенкетом 25-річчя праці конгресмена М. Фігена в Конгресі ЗДА. На бенкеті репрезентували УНСОЮЗ не лише я і Д. Шмагала, а й чимало членів УНСОЮзу.

15-го березня відбулися річні загальні збори нашої Округи, на яких головним доповідачем був гол. секретар д-р Я. Падох, який описав вручив заслуженим членам та організаторам золоту, срібну та бронзову медалі о. Гр. Грушки, за осяги в приєднуванні нових членів.

26-го квітня відбулося українське громадське віче за посилення виборчої кампанії конгресмена М. Фігена, на яку одним із головних промовців був наш головний предсідник, п. Йосип Лисогір. Напередодні цього віча відбулися організаційні збори та зустріч членства з гол. предсідником, який подав перебіг праці Гол. Екзекутиви, а також інформовав присутніх про підготовку до відкриття пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні в днях 27-28-го червня ц. р.

Звичайно, я, як секретарка Окружного Комітету УНСОЮзу, брала участь у всіх засіданнях, в підготовці імпрез, та спільно з головою Окружного Комітету, п. Д. Шмагалю, старалася полагодити більше складні справи чи проблеми, які виринали на терені праці в нашій округі.

Мушу підкреслити, що нашу організаційну працю здержує те, що ми в Клівленді не маємо власного дому, де можна було б розгорнути союзову працю. З присмістною ствердженням, що українська громада в Клівленді переконана в тому, що УНСОЮЗ єдина організація, яка може й повинна зайнятися цим ділом, щоби такий дім чи оселю придбати для українців Клівленду.

Думаю, а радше я переконана в тому, що Головна Екзекутива зрозуміє потреби нашої округи та допоможе нам зреалізувати бажання всіх наших членів, для добра нашої округи та УНСОЮзу взагалі.

Очевидно, справа зорганізування молодечого відділу УНСОЮзу на терені Клівленду-Парми є надаліше моєю метою. В цій справі я вже вела переговори з п. Б. Футесом, головою СУСТА, і п. Ю. Кульчицьким, головою Студентської Громади в Клівленді.

Вірю, що молоді зрозуміє ідею УНСОЮзу, його великий вклад праці в українське культурне організоване життя на еміграції в ЗДА, що вихована в американських обставинах, вона сама добре розуміє вагу життєвого забезпечення.

Це зрозуміння праці УНСОЮзу та ваги забезпечення повинно з'єднати всю українську молодь у лавах УНСОЮзу, в їхньому власному інтересі.

Звіт головного радного Мирона Куропаса

I shall begin my second report as a supreme advisor of the Ukrainian National Association with a brief summary of my activities since our last meeting. During the past year, I:

1) Signed up 16 new members, 2) Traveled to Winnipeg for the MUN convention and organized Canada's first MUN branch for the UNA. Today, UNA Branch No. 442, under the able leadership of Miss Natalie Bundza, and Miss K. Potichna, is one of our fastest growing UNA branches, 3) Spoke at Prof. Manning's Testimonial in N.Y.C. on June 1, 4) Spoke at Chicago's UNA Day on June 9th, 5) Spoke at Detroit's UNA Day on July 21st, 6) Represented the UNA at annual Labor Day convention of the UYUNA, in Youngstown, Ohio, 7) Was a guest speaker at the celebration of Svoboda's 70th anniversary in Detroit on October 27th, 8) Was program chairman and master of ceremonies of Svoboda's 70th anniversary in Chicago on November 25th, 9) Attended the 3-day UNA "Secretary's Course" sponsored by Chicago's District Committee on November 29-30, 10) Was a guest speaker at the concert celebrating the 70th anniversary of the UNA in Cleveland on February 23rd, 11) Attended a total of 28 UNA meetings of various kinds. I have always felt that a UNA Supreme Assembly member should not limit himself to UNA work exclusively but should take an active part in a variety of Ukrainian community affairs. In addition to the UNA work already mentioned, therefore, I also:

1) Served as chairman and organized a press reception for Congressman William G. Bray, author of Russian Frontiers: From Moscow to Khrushchev, on May 25th. At the reception Congressman Bray received the annual MUN "Freedom Crusader Award" for his work on behalf of the Ukrainian cause, 2) Helped organize and served as master of ceremonies of the ceremonial concert commemorating the 25th anniversary of the death of Col. Evhen Konovalets. Congressman Bray and Dr. Lev Dobriansky spoke at the affair which was held on May 26th, 3) Served as the English press secretary of the Chicago Committee commemorating the 30th anniversary of the 1932-33 famine in Ukraine. In connection with this event, I authored and edited a brochure entitled: "A Letter from Zina." 4) Spoke to over 20 Ukrainian and American organizations concerning my recent trip to Ukraine, 5) Helped re-activate the American-Ukrainian Republican Association of Chicago, 6) Spoke on the topic of "Teaching Ukrainian History" to the Ukrainian Teachers Society in Chicago, 7) Attended over 30 meetings of various kinds.

So much for my activities which I included in my report not to take up our time at these sessions but to inform our large membership of my efforts. These reports will be published in Svoboda and it is on the basis of our reports that our membership will decide if we have been living up to the duties of our office. I still feel, however, that the primary function of an advisor is to "advise," and it is to this aspect of my office that I now turn my attention.

In my first report, I noted six shortcomings in our present organizational activities: 1) The lack of morale, 2) The reticence of our central office to utilize all of the talents of all of our supreme assembly members to the fullest extent, 3) The somewhat incongruous "area" philosophy of our central office which holds that supreme assembly members should operate in their own geographical area exclusively, 4) The loss of contact with the grass roots element of the UNA, 5) Our loss of initiative in the local communities, 6) The inability of our branch secretaries to compete with American insurance companies due to a lack of appealing "sell" materials.

As I look over the past year's activities, I see that no one in our central office took my "advice" seriously or attempted to do much about it! True, our morale has been lifted somewhat by Ukraine: A Concise Encyclopedia and the signing up of hundreds of new members by such individuals as Messrs. Hirniak, Odezynsky, Zorych, and Tkachuk. Also a few supreme assembly members have been permitted to travel outside of their geographical areas which is a hopeful sign that there is a tendency away from the "area" philosophy. I hope that in the future, the central office will consider even more of us for trips to various communities and not feel that each and every UNA community must have no one lower than a supreme president, a supreme secretary, or a supreme treasurer for special UNA occasions. Yes, there have been minor and barely perceptible changes but on the whole, the total picture remains pretty much the same.

Our prestige in many Ukrainian communities is still low, as the record of attendance in many communities clearly shows.

The UNA has still not regained the initiative in the local community. Most organizations work for themselves and seem to exert every effort to become the unofficial voice of the Ukrainian community. The UNA, on the other hand, seems to be bending over backwards to remain out of the local picture. While the UNA is losing ground, other organizations are sponsoring a host of social and cultural activities in the UNA communities that many times outdraw what the UNA attempts.

Finally our branch secretaries still lack the sales paraphernalia... gold-embossed notebooks, graphs, charts, illustrative material, etc... necessary to sales in the highly competitive insurance business. We're sending our salesman out with patriotic phrases instead of motivational sales tools. The psychological effect of comparing an American insurance salesman with a Ukrainian insurance salesman must be devastating.

So much about it. This is another year and while our overall image, local initiative, and sales techniques are still poor, two other problems have appeared on the horizon which give me cause for concern: 1) Svoboda and 2) the District Committee.

During the past year, I have heard far too many comments concerning Svoboda's policy of "militant neutralism" with reference to Ukrainian affairs in North America. While it is no doubt an exaggeration, many people have stated that Svoboda has been reduced to a kind of "let's-congratulate ourselves on our own good work" newspaper. Because Svoboda tends to present practically everything that Ukrainians do in North America as good, it presents an unreal picture. Let's face it, we all know that things are not all as "peachy dandy" as Svoboda sometimes presents them. We do have problems, and we do have controversy, and we do have conflicts. Why pretend they don't exist? Aren't we insulting the intelligence of our readers with our present head-in-the-sand routine?

Звіт головного радного Мирона Куропаса

(Продовження)

Why can't we permit more free voice, more opinion in Svoboda? This doesn't mean that Svoboda has to print everything, it receives, nor does it mean that Svoboda has to agree with everything that it prints. The editor should still exercise discretion. A simple statement such as "the opinions expressed in this article are solely those of the author and do not necessarily indicate the editorial policy of Svoboda" should protect the UNA from becoming embroiled in needless conflict. Isn't a newspaper supposed to be exciting? Don't controversial articles heighten a newspaper's appeal? I, for one, think they do. I feel that a newspaper should be an echo of the responsible members of our community. I also believe that a live and vigorous Svoboda would: 1) improve the seriousness of our press; 2) enable us to use Svoboda as a real selling point for UNA membership; 3) enhance the image of our organization.

I now turn a very touchy and somewhat painful situation, namely, the demise of the district committee. During the past year, it has been my dubious pleasure to attend over 20 district committee meetings. Ladies and gentlemen, what I witnessed was a surprise to me.

Being born in America, I have grown up with the "we're all Americans" idea. As you all know, here in America, it makes little difference if you are a Republican or a Democrat, a Catholic or a Protestant. When the good of our country is at stake, we all pull together. It's not that Americans don't have differences. They have plenty of them. They're mature enough, however, to realize that there are certain things that are more important than differences of opinion and should be settled through compromise and cooperation. Having grown up in this atmosphere, it was natural for me to transfer this attitude into Ukrainian affairs and think: "we're all Ukrainians" or "we're all members of the UNA." In the beginning I was naive enough to believe that all Ukrainians shared my attitude and that practically all problems could be settled if we really put our minds to them. As I became more active in Ukrainian affairs, I discovered that some Ukrainians did not share my attitude. To my dismay, I learned that there were such Ukrainians, who regard all those Ukrainians who do not think exactly as they do, as almost "non-Ukrainians." They do not seem to accept the unity principle of "we're all Ukrainians" or "we're all UNA'ers at all."

I have always believed that in the UNA the attitude that "we're all UNA'ers" should predominate. This has been our strength in the past and this is our hope for the future. I have always believed in the UNA and I know that we have Catholics, Orthodox, Baptists, and a variety of political factions in our ranks who are working for the good of our organization. I felt that this was especially true of our district committees. Today, however, I can no longer hold this view in good conscience. I feel that in many cases our district committees have deteriorated into battlegrounds for political ideologies that have absolutely nothing to do with the UNA. The Chicago District Committee where, at the last yearly meeting, one group categorically refused, after repeated urging by the majority, to accept posts on the executive simply because their slate was not acceptable to the majority in toto, is an example of what I have in mind. All the other supreme assembly members from Chicago can bear me out on this. In my opinion, this group not only displayed poor sportsmanship but behaved in a manner that could prove to be detrimental to the good of the UNA. How can we ever hope to work together if this sort of thing continues? I propose, therefore, that we take another look at our district committees and, if a similar situation exists elsewhere, begin to think about remedies. The district committee should work for the good of the UNA. It should never permit itself to become a political tool. When this happens, we're in bad shape.

In conclusion, I would like to say that it's easy to give advice as I have done, and harder, much harder, to take advice and to act upon it. But the fact remains that whether our central office likes it or not, this is their job. They must consider the opinions and advice of all of us and act or not act as they see fit. No one is perfect and the only way our central office can know what is happening in our UNA communities is through us, their representatives in the field. They might not like what we say but all we can do is report things as we see them. If we do this, then we will have fulfilled part of our office. If we don't fail the central office, I'm confident they won't fail us.

Я почну свій другий звіт Головного Радного Українського Народного Союзу коротким переглядом моєї діяльності від часу наших останніх нарад. На протязі минулого року я: 1. Вписав до УНСоюзу 16 нових членів; 2. Іздав до Вісників на Конвенцію МУН-у і організував перший канадський Відділ УНС при МУН. Сьогодні Відділ ч. 442, під добрим проводом панни Наталії Бундзи і панни Катрулі Потічної, є одним з наших найшвидше зростаючих Відділів; 3. Промовляв на прийнятті в честь проф. К. Менинга 1-го червня в Нью-Йорку; 4. Промовляв на шістнадцятому Дні Українського Народного Союзу 9-го червня; 5. Промовляв на дні УНС у Дітроїті 21-го липня; 6. Репрезентував УНС на Річній Конвенції Ліги Української Молоді Північної Америки, що відбулася в День Праці; 7. Був запрошеним промовцем на святкуваннях 70-тих роковин "Свободи" в Дітроїті дня 27-го жовтня; 8. Був відповідальним за програму і відтак проводив 70-ми роковинами та святкуваннями, пов'язаними з 70-ми роковинами "Свободи", дня 25-го листопада; 9. Взяв участь у триденному "Секретарському курсі", влаштованому Окружним Комітетом 29 і 30 листопада; 10. Був запрошеним промовцем на концерт з нагоди 70-ліття УНС в Клівленді, дня 23-го лютого; 11. Взяв участь в 28-ми різних засіданнях УНСоюзу.

Я завжди відчував, що Головна Управа УНС не повинна себе обмежувати до праці, пов'язаної виключно з УНС, але повинна брати участь у всесторонній праці українських громад. Тому, в додатку до переліченої вище праці, я також:

1. Був Головою Комітету і організував пресову конференцію 25 травня для конгресмена Віліса Г. Брей, автора книжки "Російські Проблеми — від Москви до Хрустова". На влаштованому прийнятті конгресмен Брей одержав почесну нагороду МУН "Нагорода Борців за Волю", за його працю на користь української справи.
2. Допоміг організувати і був президентом урочистого концерту присвяченого 25-ти роковинам смерті полк. Є. Ковальця. Конгресмен Брей і д-р Лев Добрянський промовляли на концерті, який відбувся дня 26-го травня.
3. Був пресовим секретарем для англійської преси в шістнадцятому комітеті, створеному для відзначення 30-тих роковин голоду в Україні. У зв'язку з тим святом я написав і видав брошуру "Лист від Зіни".
4. Промовляв перед двадцятьма чи більше українськими і американськими організаціями про мою недавню подорож в Україну.
5. Допоміг відновити Американсько-Український Союз Республіканців у Шікаго.
6. Промовляв на тему "Навчання Історії України" до членів Т-ва Українських Вчителів.
7. Брав участь у 30 різних зборах і сходинах.

Стільки про мою діяльність, що її вважаю за відповідне помістити в мій звіт, не для того, щоб забирати час цих нарад, але щоб поінформувати членство про мої заходи. Мої звіти будуть поміщені в "Свободі", і власне на основі наших звітів широкий членський загал рішав про те, чи ми виконуємо свої завдання відповідно до становлення і довіря, уделе-

ного нам. Я, однак, думаю, що основним завданням радного є "доряджувати", і власне з цієї точки зору я хочу розглянути певні проблеми.

В моєму першому звіті я відмітив шість недоліків у нашій сучасній організаційній роботі: 1. Відсутність моралі або радше браку її; 2. Неохота нашої Головної Канцелярії до використання всіх внутрішніх вартостей наших членів Головного Уряду в найбільшій мірі; 3. Подекуди неоправдана білобобія, "провінцій" нашої централі, яка каже, що члени повинні діяти виключно в своєму географічному просторі; 4. Втрата зв'язків з низовим членством УНСоюзу; 5. Затрата нашої ініціативи в праці місцевих громад; 6. Нездібність наших секретарів Відділів змагатися з американськими забезпеченими установами через відсутність притягальних матеріалів, які улетіли б "продаж".

І якщо я дивлюся назад, на минулорічний період діяльності, бачу, що ніхто в Гол. Екзекутиві не взяв мої "поради" поважно, і ще менше старався зробити щонебудь в зазначених напрямках. Правда, нашу мораль підняла де-що поява Енциклопедії Українознавства, а теж праця таких наших видатних членів як павлово Гриняк, Олександрівський, Зорич і Качук, над приєднанням соток нових членів. Кількох членів Головного Уряду допущено до подорожей поза їхню географічну провінцію, що є надійним знаком тенденції до певних змін у філософії "провінційного" думання. І я вірю, що в майбутньому Екзекутива передумас більш ґрунтовно наші відділи в різних районах громад, і не буде додержуватися засади, що всі і кожний Відділ УНС мусить гостити в себе не що менше, а Головного Предсідника, Головного Секретаря або Головного Скарбінника на окремих святкуваннях в системі УНС. Так, були певні відчутні зміни, але в загальному картина залишається одна і та ж сама.

Увага про УНС у багатьох громадах є так низька, що слідче по числі учасників у початках наших громад.

УНС так не є провідним чинником українського життя в окремих громадах. Більшість організацій працюють для себе і роблять все можливе, щоб бути неформальним голосом окремих українських громад. Народний Союз, з другої сторони, робить все можливе, щоб усунути з життя поодинокі громади. Тоді як УНС тріпотіє впливом, інші організації започатковують і проводять цілу дову низку громадських і культурних імпрез, які притягають часто куди більше українського громадянства, як всі імпери, влаштовувані УНС.

Остаточно, наші секретарі Відділів так не мають матеріалів, потрібних для приєднання нових членів, як витиснені золотими буквами книжечки, графіки, матеріали, навіслюючі праці УНС тощо, які, на мою думку, є дуже потрібні. У дуже драматичній боротьбі між забезпеченими установами за здобуття членства, наші секретарі і організатори не мають іншої зброї, як патріотичні фрази, замість інших, хочте потрібних засобів, таких як скажімо, умотивування переваг забезпечення в УНС понад іншими забезпеченими установами. Психологічний вплив при порівнянні американського продавця забезпечення з його українським відповідником є виразно й задуше в некористь українського.

Стільки про мій минулорічний поради та про факт, що дуже мало або нічого не зроблено відносно них. Це вже інший рік, і коли загальна увага про нас, місцеві ініціативи та техніка продажі забезпечень — є дуже бідні, дві інші проблеми з'явилися на видокрузі, які мене непокоїть. Ними є "Свобода" і Окружний Комітет.

Впродовж минулого року я чув дуже багато коментарів відносно політики "воюючого нейтралізму", що її веде "Свобода" в українському політичному і громадському житті Північної Америки. Коли це є сумнівний і пересаджений аргумент, дуже багато людей висловлюється, що "Свобода" звелася до своєрідної "давати гратуляції собі самим за нашу добру роботу" газети. Послідики "Свободи" старастися представити майже все те, що роблять українці в Північній Америці, як добрі почини, вона малює яскраву, неправдиву картину. Давайте стіймо чолом до життя, бо всі ми знаємо, що ситуація не є така "рожева", як змальовує її "Свобода". Ми маємо проблеми на місцях, ми маємо непорозуміння, і ми маємо конфлікти. Навіщо ми відомо, що їх нема? Чи ми часом не зневажаємо інтелекції наших читачів нашою тактикою захоплення голови в пісок? Чому не дозволимо більше різних голосів у "Свободі", щоб відобразити думок, більше різних поглядів? Це не значить, що "Свобода" мусить друкувати все, що вона одержує, ані це не значить, що "Свобода" мусить погоджуватися з думками статей, що їх поміщує. Маленька завага редактора, що "думки, висловлені в цій статті, є думками підписного автора і не конче є вони згідні з редакційною політикою "Свободи", охоронити УНС від участі в безконечному конфлікті чи дискусії. Чи не є завданням часопису бути цікавим? Чи не власне дискусійні теми збільшують почитність часопису? Я, наприклад, думаю, що воно власне так. Я гадаю, що часопис повинен бути трибуною провідних громадян нашої спільноти. Я також вірю, що життя і цікава "Свобода" 1) піднесе рівень нашої преси та її повагу та 2) урівняє перед загальним образом нашої Організації. І тут тепер зачепило дуже делікатну, а часом і болісну ситуацію... а саме упадок нашого Окружного Комітету. В минулому році була це моя сумнівна присмість бути присутнім на більш як двадцять засіданнях Окружного Комітету. Пані і Павлове, це що я бачив, було для мене несподіванкою.

Народжений в Америці, я вірив в "ми всі американці" ідею. Як Ви знаєте, в Америці це не робить великої різниці, чи Ви є республіканець, чи демократ, католик або протестант. Коли добро нашої країни є в загрозі, ми всі тягнемось разом і в одну сторону. Це не означає, що американці не мають між собою непорозуміння. Вони їх мають багато. Та в них рівночасно виросло зрозуміння, що є речі більш важливі, як розбіжність думок, які повинні рішатися в дузі порозуміння і співпраці. Виростаючи в цього роду кліматі, я рішав, перекіс свій спосіб думання в український світ, з провідною думкою, що "ми є всі українці" або що ми "є всі члени УНС". На початку я був легковірний і вірив, що всі українці поділяють мої погляди й поставу, і що практично всі проблеми можна погодити, якщо ми хочемо їх погодити. Коли я згодом став більш активним в житті української спільноти, я відкрив, що не всі українці поділяють мої погляди. Для збільшення мого огірчення я довідався, що існують такі українці, які вважають українців з іншими поглядами як вони "не-українцями". Виглядає, що ім чужий принцип єдності "ми всі українці", або "ми є всі члени УНС".

Я все вірив, що в УНС ідеї й постави, що "ми є всі члени УНС", повинні бути провідними. Це була наша сила в минулому, і це є наша надія на майбутнє. Я завжди вірив в УНС і знав, що наші члени є католики, православні, баптисти, і довга низка людей з різними політичними переконаннями в наших рядах. І всі вони працюють для добра нашої Організації. Я почував, що ця істина є зокрема дієвою у відношенні до нашого Окружного Комітету. Сьогодні, однак, я не можу довести в добрій вірі задержати мій колишній погляд. Я відчуваю, що в численних випадках наш Окружний Комітет і інші Окружні Комітети перетворилися в поле бою політичних ідеологій, які всі разом не мають нічого спільного з УНС. Шікагівський Окружний Комітет, на річних зборах якого одна група рішуче відкинула всі місяці в Окружному Комітеті лише тому, що листа цієї групи була відкинута більшістю, чи скоріш неприйнята в цілому, — є одним прикладом того, що в мене на думці. Всі інші члени Головного Уряду з Шікаго можуть потвердити мій міркування над згаданою проблемою.

На мою гадку, ця група не тільки не повелася по-спортовому, але й повелася в спосіб який може бути шкідливим УНСоюзові. Як ми можемо мріяти про спільну працю, коли повторюються такі речі? Я пропоную тому, щоб ми ще раз уважно приглянулися нашим Окружним Комітетам, і якщо подібна ситуація існує десь у нас, щоб ми застанови-

лися над протизаходами. Окружні Комітети мусять працювати для добра УНС. Вони не сміють стати на службу політичних партій. Коли це станеться, ми опинимося в прикрій ситуації.

У висновку я хочу сказати, що легко давати поради, як і я їх даю, і важче, багато важче, взяти ці поради і діяти згідно з ними. Але факт залишається фактом, що чи наші Екзекутиви подобаються це чи ні, це є такі їх завдання. Вони мусять взяти під увагу думки і поради всіх нас, і діяти або не діяти в згоді з ними. Ніхто не є досконалим, і одиноким джерелом інформації для нашої Екзекутиви — це Головні Урядовці — представники Централі на місцях. Головна Екзекутива може не любити те, що ми тепер говоримо, але ми мусимо оновити різні явища так, як ми їх бачимо. Якщо ми це робимо — сповідаємо обов'язки, пов'язані з нашим Урядом. І коли ми не зневіримося в нашому Екзекутивному Комітеті — я певний, що наша Екзекутива не зневіриться у нас.

Звіт головної радної Марії Демидчук

Роки 1963 і 1964 означилися у житті українських громад в Америці, особливо УНС, його уряд і членства, двома великими ювілеями, а це органі УНС "Свободи" в 1963 і в 1964 нашої найбільшої і заслуженої організації на американській землі — Українського Народного Союзу. По всіх громадах, особливо де існує більше відділів УНС, ішла пошана праці для вшанування цих двох великих установ, яким український народ у вільному світі може лиш гордитися. Я, як головна радна активну участь у всіх імпезах, які лише мали якийсь зв'язок із подіями та життям УНСоюзу у Нью-Йоркській Окрузі. Як місто-голова Окружної Управи Відділів УНС беру в ній активну участь у всіх нарадах і діях.

В серпні минулого року, коли я перебувала на вакаціях на Союзі, разом з головними урядниками, була я присутна на лекції українознавства, на якій я сказала коротку промову до студентів про початки курсів на Союзі.

У вересні дня 14 відбулось відзначення пам'ятника Гетьмана Івана Мазепи, а 15 вересня відбулось посвячення площі під православну каплицю. Того самого дня відбувся публічний редактор "Свободи" під проводом бувшого редактора "Діла" п. Василя Мурдого В обидва дні стояла гарна погода, було багато наших громадян з усіх околиць. На цих торжествах я, на запрошення Головного Уряду УНС брала участь як гол. радні і представниці Нью-Йоркської Округи.

У жовтні була я присутна на ювілею одного з найстарших відділів УНСоюзу — "Запорозької Січі". Відділ 325 в Брукліні, Н. Й.

У грудні Нью-Йоркська Округа відзначала ювілей "Свободи" який відбувся 7-го грудня з великим успіхом. У підготовці до цієї імпери я активно працювала, брала участь у плануванні Ювілею, а про збори Комітету писала звіт до "Свободи". На ювілею була виставка "Свободи" і інших видань УНС, яку я запропонувала.

В місяці лютому 1964-го року наша Округа відзначувала 70-літній ювілей Українського Народного Союзу. З цієї нагоди 22-го лютого відбулась вистава опери "Відома" Печеніги — Углицького, в концертній формі, у Карнегі Голлі. Проти імпери я також писала в "Свободі" і вела пропаганду в мій громаді.

У березні 1964-го року відбувся заходами Комітету всіх організацій і парохіальних шкіл в Брукліні концерт в честь Т. Шевченка, на якому я виступила з пропозицією вислати петицію до конгресмена п. Т. Дульського в справі поштової марки Т. Шевченка. Пропозицію схвалено одностайно. У квітні цього року на зборах Комітету Відділів УНС, де я є місто-головою, рішено влаштувати прийняття з нагоди роздачі медалей першого редактора "Свободи" отця Г. Грушки тим секретарям і організаторам, які останнього року придбали найменше 10 членів. У підготовці до того свята я також беру активну участь.

Крім повинне згадані праці, я веду секретарство Відділу ч. 293 вже понад 20 років. Паза тим організую членів, і у вересні минулого року поїхала я на українське оселю до стейту Нью Джерсі, де організувала 7 членів. З того досвіду мушу ствердити, що на фармах є багато українців, які ще не належать до жадної нашої організації. Трудючись в тому, що там треба мати знайомих і авто. Взагалі я беру активну участь у житті громадянським, особливо в жіночій організації СУА. Також час від часу пишу до преси про життя нашої громади.

Звіт головної радної Олени Штогрин

Звітний рік на терені Філадельфійської Округи позначився живою діяльністю як внутрі, тобто по відділах, так і назовні, участю Окружного Комітету в громадським житті. Замітною імпезою, і думаю, першою серед союзної громади було відзначення 70-ліття "Свободи" в березні 1963 р. З цього приводу відбувся бенкет, який пройшов з успіхом і в якому взяли участь гол. предсідник п. Лисогір, гол. редактор п. Драган, місцеві урядовці, представники організацій і запрошені американські гості. Підготовка цього свята вимагала багато праці, в якій я брала повну участь. Тут мушу сказати, що особливо багато труду доложив Голова Окружного Комітету п. Гавриш, а також деякі секретарі.

В лютому проведені були у нас радіоаудіції про УНСоюз, для яких я підготувала тексти.

В травні я була прийнята, разом з гол. контролером д-ром Галаном, на Ювілею 268 Відділу. За минулий рік відбулось у нас двох Окр. Зборів, в червні і грудні. Ці останні були загальні Збори, на яких переведено вибір Управи. Головою Окружного Комітету переобрано п. С. Гавриша, секретарем став п. В. Осідач, касиром п. М. Сенік. Однак через зміну годин праці п. Осідач не може виконувати своїх обов'язків, так що я його заступаю. Планіше вирішено на засіданні Управи Комітету, щоб я заступала Комітет у філії УКС.

Одним з важливих рішень Зборів було відзначення 70-ліття УНС бенкетом, який має відбутися в жовтні 1964 р. Підготовка до цього свята вже почалася. Прийнятим на згаданих загальних Зборах був д-р Падох.

Окрім згаданих зборів, відбулось ще багато засідань Управи і ширших нарад. Щоб налагодити співпрацю і узгодити певні справи на організаційному відтинку, скликали були наради самих секретарів. Думаю, що постанови, винесені на цих нарадах, причинились певною мірою до привернення координації праці при приєднанні членів.

Відділ 189, чи радше тепер 422, який я перебрала для упорядкування, я провадила впродовж 12 місяців, аж поки не знайшовся відповідний секретар, якому можна було передати далі його ведення. За цей час я привернула майже всіх членів, нав'язала з ними контакт, упорядкувала адресар і стягнула загалом вкладки. У вересні я скликала збори відділу, перевела вибір Управи і передала новому секретареві урядування, касу, дала йому всі потрібні вказівки щодо його обов'язків. Цей відділ продовжує існування, а секретар п. Теушук і до нині звертається до мене за порадами, чим я йому радо служу.

Виконуючи що надобов'язкову працю, я не занедбувала і свого власного відділу. Хоч мусіла виготовляти два особні звіти кожного місяця, то вклади все були висланічасно. Попри це я старалась придбати і нових членів, та дістала медалью о. Грушки. Тут хочу додати, що 1964 р. являється для мене дуже трудним, бо в цьому році у травні минає 20 літ, від коли я організувала цей відділ і певне число членів з полісами Е-20 та Р-20 відходять, так що мені прийдеється поповнити ці втрати. Для того я вже маю добрий початок.

У жовтні я брала участь в бенкеті з нагоди 20-ліття існування ЗУАДК-у, також була прийнята на 70-літній Ювілей УНС, який відбувся 22 лютого в Нью-Йорку.

На зборах Окружного Комітету схвалено, щоб в цій ювілейній році перевести радіоаудіції про УНС раз на місяць на двох станціях впродовж весняних місяців, а потім восени започаткувати цю програму д-р Галан, як він вже згадував, а далі ведення доручено мені. Я виготовила тексти і вислала заповідників, також промовляла особисто на одній станції.

У березні відбулась у нас імпеза з нагоди роздачі відзнак о. Грушки за організування членів, підготовою якої я займалася. Передання відзнак перевели д-р Галан і д-р Я. Падох.

У квітні відбувся у нас секретарський курс, у яким взяли участь коло 30 осіб і я також була прийнята.

В громадській праці я беру участь, коли цього вимагає потреба, а останню я брала активну участь у переведенні збірки на Пам'ятник Т. Шевченкові. Я подала коротко звіт з проробленої праці за минулий рік, а різні проскити і плани чи сугестії, думаю, належать до нового бізнесу.

Після закінчення звітування головних радних гол. секретар прочитав привіт колишнього головного радного й теперішнього голови Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Дітроїті, Володимира Дідику, який привів прийняли оплесками. Водночас гол. секретар повідомив про сумну вістку, а саме про несподівану смерть довголітнього й заслуженого секретаря 292 Відділу УНСоюзу в Дітроїті, Володимира Крушельницького, пам'ять якого та заслуги для УНСоюзу при явні вшанували вставши, хвилиною мовчання та доброю згадкою про Покійного. Після цього приступлено до звітів управителів "Союзівки".

(Продовження буде в числі з 9-го вересня 1964.)

Кожний потребує життєвого забезпечення,

ПОТРЕБУЄТЕ І ВИ

Ще сьогодні забезпечіться
в УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ!

Енциклопедія Українознавства

в АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ —
це могутня зброя в пірванні правди
про УКРАЇНУ,
видає за ДРІВНІ ДАТКИ 84,000
членів УНСоюзу.
Тільки у великій громад
можливі великі досягнення.
ЗАБЕЗПЕЧИТЬСЯ

в УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ!

ВАШІ ДІТИНІ,
ВАШОМУ ПРИЯТЕЛЕВІ
І ВАМ САМІМ

найцінніший подарунок

UKRAINE: A Concise Encyclopaedia
Англійська Енциклопедія
Українознавства

під голову редакцією
проф. д-ра Вол. КУБІЙОВИЧА

ЯКА ТІЛЬКИЩО ПОЯВИЛАСЯ В ЛЮКСУСОВОМУ

ВИДАННІ УНІВЕРСИТЕТУ В ТОРОНТІ

КНИГА МАЄ 1,215 СТОРІНОК ДРУКУ ТА ПО-

НАД 600 ІЛЮСТРАЦІЙ, В ЦЬОМУ Ж КОЛІБОВІ

ТАБЛИЦІ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

У цій книзі надруковано наукові, державні

матеріали в головних розділах:

- ЗАГАЛЬНІ ІНФОРМАЦІЇ
- ЕТНОГРАФІЯ
- ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ
- МОВА
- ПРИРОДА УКРАЇНИ
- ІСТОРІЯ
- ЛЮДИНІСТЬ УКРАЇНИ
- КУЛЬТУРА
- ЛІТЕРАТУРА

Ціна цієї великої книги буття

Українського Народу тільки \$37.50

З УВАГОЮ НА ОБМЕЖЕНІЙ ТИРАЖ КНИЖКИ, ТІЛЬКИ

НЕГАННЕ ЗАМОВЛЕННЯ МОЖЕ ЗАПЕВНИТИ

ПІ ДОСТАВУ.

Замовлення, разом з належністю, приймає

Головна Канцелярія УНСоюзу.

To: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303, U.S.A.

I hereby order the first volume of Ukraine: A Concise

Encyclopaedia published by the University of Toronto Press.

Enclosed is (a check, money order) for \$

Please send the copy to the following address:

Name _____

No. _____ Street _____

City _____ State _____

Українські Батьки! ПОСИЛАЙТЕ СВОЇ ДІТИ ДО ШІЛ УКРАЇНОЗНАВСТВА! Українська Громадо! ПІКЛУЙСЯ ШКОЛОЮ УКРАЇНОЗНАВСТВА, ЗАПОРУКОЮ НАШОЇ СВІТЛОЇ МАЙБУТНОСТІ!

ЦЕНТРАЛІ ШІЛ УКРАЇНОЗНАВСТВА ШІЛЬНА РАДА УКА • ЦЕНТРА ЛЯ ОПКУНІВ ШІЛ УКРАЇНОЗНАВСТВА — РІДНА ШКОЛА

Леся Храніва

„ТАМ НА ГОРІ, НА МАКІВЦІ“...

Це пісня, що її співала вся пластова оселя в Іст Четгем. Співали її юнаки й новачки, навіть вчувався вона в шумі істчетгемських дубів та беріз, що їх вітер так здорово нагнавав тієї неділі.

Правда, „гора“, або ж табір юнаків „Лисоня“ змінив цю пісню згідно з своєю назвою, і співали „Там на горі, на Лисоні“, як це зголошував мені гордо тринадцятирічний юнак, учасник цього табору.

А взагалі оселя — змінилася від часу останніх відвідин у липні. „На горі“, під шатрами, де лунала недавно пісня „Хочу бути я „Гребелька“ і молоденькі юначки будували гроби на честь своєї булавни, що здебільшого належали до Куреня Старших Пластунок „Ті, що греблі рууть“, тепер панували несподівано Курні Старших Пластунок „Вурлаки“.

„Вурлаки“, але вже не ті, що колись зі своїми славними „Робом“, „Дюкою“ та „Кубою“ відновляли пластові традиції у ДП-таборах в Німеччині. Це вже нове покоління того самого куреня, що виростило до самостійного ведення таборів такі вже тут, на Новій Тропі „на долинці“ це новачки.

А тепер вже самі вишколювали нових юнаків у пластовому ділі. У пластовому, та трохи і військовому. Коли почуєте далека рокіт барабанів і побачите, як рівномірно посуваються в такт маршу прапори, щити та інші штучно змайстровані інстинкти, хочеться закликати за батьком української літератури:

— Так вінової пам'яті було у нас в Гетьманщині і колись... — і може втерти непрохану слюзу, що на вертається на око.

Цього року, як 50-ліття вимаршу Усусуєв, всі табори пластові пригадували, що подію стрілецьким вивком своїми назвами та всіма тими додатками таборового стилю, що так живо вливаються на молоді почуття й увагу. Тому і табір новачків носить назву „Малі Усусуєви“. Три гізди да в ньому заздалека „сотнями“, а кожну мала рої „Кулеметники“, „Гармаші“, „Кіннотчики“, „Саватарі“, словом все як у добром війську водиться. Ці назви живаються кожного дня і хвилини, а до того відповідні знаки, зафіксовані на прапорці кожного рою влітають їх живо у побут та свідомість, у дієвості переживання „Малі Усусуєви“. Кожного з них, чи прибув він з Нью Йорку, з Ньюарку, з Джерсі чи з Філадельфії.

Звичайно, що й тут тепер не так, як було минулого місяця, коли новачки мали свій табір „Зелений фат“, замасований барвистими витинанками та вишиваними ласкавими сестричк. Тепер все змінилося, бо це ж таборують майбутні воїни, хоч ніхто ще не може передбачити, яких формаций українського війська. І стиль табору став більше суворий, більше військовий. І зайняття інші: „отроки“ майструють свої луки, „джурі“ ліплять з паперу козачі шапки зі шліками, „чорно-морці“ випробовують свої молоді сили на сідлах хвилей таборового басейну.

Вправляють теж і інші рої спорту, бо як не вправляти

спорту, бо їх не вправляти, коли так само роблять юнаки „згори“, і то просто перед табором новачків, на розлогому спортовому майдані. Але рівнятися спортивним виробленням з тими „згори“ можуть тільки те не новачки, тільки їх виховники — братчики. В кожній вільній від праці з новачками хвилині проходять змагання: то у відбаванні, то в копаному м'ячі. Вдачі чи не вдачі цих змагань знаходили живий відгук у всіх малих таборовиків. Михасик з рою „Гармаші“ розказував мені з палаючими щічками, як то минулого тижня їх братчик командир, старший пластунок Андрій Петрик здобув перемогу новачковому таборові, стріляючи „бракку“ юнацький дружини, дослівою в останній хвилині гри. — В останній хвилині, ти розумієш, тітко? — Та звичайно, що тітка розуміє...

Зате граючи дечого не можуть зрозуміти мами юнаків, що приїхали в неділю відвідати своїх синів, підгодувати домашніми ласощами, і не гріх сказати, привезти чистий одяг та забрати до прання той, що вже з честю виконав свою таборову службу. Отже важко доглядати та направляти всі недоліки побуту такої великої кількості дітей (стан табору понад 140!). Що це й те не виходить, вповні задовольно. А маму це болить, як кожному маму. А найгірше вже друге те, що цієї неділі бачили в таборі сестричку Лесю, і вона певно, пишучи репортаж, знов промовчить ці всі недоліки!

Та новачки думають по-своєму. Вони приїхали з величезних міст і з таким ширим ентузіазмом відкривають нові для них світи, от хоч би світ природи, звичайно обмежений тільки до образків у книжці цих фільмів.

А тут: прилетіла на радість усім сьомикрапча зозулячка, а там поспіхав бурчучок... Хоч з бурчучками не бавилися — надто швидко відлітали. Жабі — інше діло. Новачки з підтабору — рою „Червона Калина“ наловили їх раз аж сьмдесят п'ять... ні, сьмдесят вісім! — поправляв червоношкіда Христа. На те, тільки, щоб опісля зробити добре діло — випустити всі жаби на волю.

Знов яцїркама воля не така вже дорога. Коли наповнити мидицю болотом з травою, яцїрки там дуже вдоволені. Тільки лихо — один з них напхався ніжки і Ромко з „Кіннотчиків“ приписує їй фізичну терапію — проходжування по ганку нового барраку, щоб ніжка відпухла. Каже мені в тайні, що завдавав вже перші позначки по праві.

С хвилин, коли вояцьке щастя переливається аж поза береги. Якраз сьогодні припадають уродини Юлька з першої сотні. Після обіду його викликають на середину ідальні, дарують гілку (так величини в мале деревце), обвішану цукерками, співають „Многая літа“. А батьки привезли йому торт, обчислений на всі таборні шлуки разом — якраз такий великий, як весь стіл. Тортові радіють новачки, а команда радіє, що щокільдівне „Многая літа“ на торті — українською мовою (братчик писар особисто це перевіряв, на бажання коман-

Музична студія проф. Ігоря Білогруда в Шикаго

Музична студія проф. Ігоря Білогруда відома на терені міста Шикаго як одна із добре організованих і систематично діючих шкіл для науки гри на фортепіані. Навчання в теорії і в практиці, ведеться в ній на поєднанні існуючих музичних інститутів, студій обіймає всі класи навчання почавши від найнижчого початкового ступня до концертної класи. Тому й не дивно, що кандидатів на науку у студії проф. Білогруда завжди багато і „вільні місця“ з правляла не бувало.

В суботу, 20-го червня відбулося закінчення шкільного року. За усталеною, тринадцятирічною традицією, шкільний рік в музичній студії закінчується концертним рециталем, в якому беруть участь усі учні. Це свого роду річний перегляд праці цілої школи і показ досягнень поодиноких учнів. Для цих останніх це рівночасно підготовка і заправа до їхніх будучих виступів перед ширшою і чужою аудиторією.

Концерт — рециталем відбувся в Шикаго в приміщеннях будинку Мистецтв при Мишиген Евангелі. Невелику залю заповнили батьки і знайомі, що цікавилися поставами і музичними досягненнями учнів.

Програма поділена на дві частини. Починали наймолодші. Деякі з них, це ще діти в передшкільному віці. Концерт розпочався виступом двох братів, Олеса і Юрка Курців, маленьких ростом і літами, але жвавих юначків, які на двох фортепіанних відіграли таір на чотири руки і своєю грою і милою повагою на естраді викликали симпатичний настрій слухачів.

Було би надто довго описувати кожний виступ учня, бо ж їх усіх на програмі 42 прізвища. Треба одначе ствердити, що всі із тих, які виступали у минулому році, зробили помітний поступ. Цілою праця принесла гарні висліди і приваби гості легко

і присмило прослухали цілий концерт, а їхні оплески були щирі і сердечні, бо молоді концертанти вповні на них заслуговували.

Обсяг творів, що їх виконували учні школи проф. Білогруда, починає від легких обробок Томпсона, Бартока, Лисенка, Косенка, Леонтовича і Верківського та в міру того, як на естраді з'являлися щораз старші річники, збільшувалася і переходила у поважні твори мистців музики таких як Гендель, Веттовен, Шуберт, Шопен, Мендельсон і багато інших, бо, як уже сказано, усіх виконавців було сорок двох.

На окреме вирішення заслуговують виконавці творів на чотири руки а саме: Лариса Липічак і Марта Гарасовська, Люсія Петренко і Євгенія Петренко та Арега Варшавська і Катерина Сеник, які із блискучою легкістю відіграли Концерт — Парафраза на „Гуляки“ Штрауса — Ковачка.

Після концерту проф. Білогруд роздає усім учням студії свідоцтва, найвищіші учні одержали скромні нагороди у формі нот із дедикацією Професора, як признавання за пильність і добрі досягнення. Цими студентами, що здобули нагороди були: Андрій Касарба, Ліза Петренко, Люба Марушка, Рута Панчук, Марта Гарасовська і Лариса Липічак.

Цього року після вакацій музична студія починає новий, чотирнадцятий з черги шкільний рік. Починається нова праця з нашими молодими студентами і студентками, яким проф. Білогруд прищеплює знання і любов до цієї галузі мистецтва, що вже найдавніших часів була одною з основних наук у пле-ріанів і розвою молодих, дозріваючих інтелектів.

У цій корисній праці бажаємо проф. Ігореві Білогрудові дальших і якнайкращих вислідів.

А. Г.

ЗА КУЛІСАМИ ЧІЛІЙСЬКИХ ВИБОРІВ

Закінчення зі стор. 2-ої

наанням, живе здавна в католицькому оточенні. Не дивно, що у нього витворився перегострий критичизм, і він врешті-решт схильний ставити масонів поруч опіри, літаючих тарілок та інших витворів народної демонології. І, зокрема, не може приховати іронічної усмішки на вид спільного глечика, в якому крайня правниця мішас масонерію з комунизмом. Прихильникам спільного глечика пригадуємо, що масонерія не рекрутується серед робітників та бербітних; що, тим самим, пересічний масон виявив би гідне пошани самовідречення, коли

данта:). Якби не те — так не смакувало б!

Жаль, що неділя така коротка! Щопиш благословив усіх таборовий капелан о. Менцінський після ранньої Служби Божої, а тут вже темніє і авто їде. Саме тоді, коли в таборі новачки розкішно запахло димом із вогнища, і лунає їх улюблене:

— „Там на горі, на Маківці“ з останньою строфкою, що її склали самі новачки вже зовсім по-сучасному:

— А в Києві на горбочку Висить Хрущов на шнурочку!

Хлопці, усі разом підємо Боритися за славу...

Діти не розуміють крутих шляхів коєкзистенції. В їх казках зло мусить бути невідкично покаране. І хочеться клікнути на прощання: — Славно, хлопці! Тільки це залежати вже від вас самих, коли підроснете!

ВОТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ УНІОСОЗУ!

б прикладав руку до введення у його країні режиму, що націоналізує всі засоби продукції — і що так само не залишає місця для приватних купців, банкірів чи інших підприємців.

Мої аргентинські знайомі мали сумніви щодо масонського ідеалізму й саможертовності, і тому, рад-не-рад, признавали, що їхній спільний глечик розлітається на куски. Тепер я маю сумніви — не вміючи пояснити, чому моє логічне міркування не знайшло емпіричного підтвердження — чому заперечують його інформації з Чіле. Не знаю, чи масони, чи може хто інший, дали себе вивести в поле. У чілійських християнсько-демократичних колах твердять, що Альсиде, не марксист, а чистокровний буржуа, який інфільтрував у маркдодк перепоги, подкапувати комуністам та їхнім соціалістичним полентачам за хліб-сіль і паралізувати з президентського крісла обіцяні у передвборчій програмі реформи.

Насувається питання: чи ця теза заснована на переконанні, чи попросту сфабрикована для цілей передвборчої пропаганди?

— А в Києві на горбочку Висить Хрущов на шнурочку!

Хлопці, усі разом підємо Боритися за славу...

Діти не розуміють крутих шляхів коєкзистенції. В їх казках зло мусить бути невідкично покаране. І хочеться клікнути на прощання: — Славно, хлопці! Тільки це залежати вже від вас самих, коли підроснете!

ВОТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ УНІОСОЗУ!

КОЛИ ПОДОРЖУЄТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОІЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

анцидентова грамота

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

55-ліття священства о. Йосифа Рейнарівича

Дня 20 вересня 1964 р. відзначає о. Йосиф Рейнарівич 55-ліття свого священства. Родився він 21 квітня, 1886 р. в Болестрачічах, Ярославського повіту, у священничому домі.

Приготування до священничого стану одержував о. Йосиф із уст своїх батьків, ще молодим хлопчиком. Духовність молодого Йосифа розвивалася та дозрівала в розумінні віддати ціле своє життя на службу Богові та народові.

Відчував він усіми фібрами своєї молодечої душі внутрішній клич піти слідами своїх предків та стати в ряди проповідників Божого слова. Під час духовної праці над спасенням душ він посвятив свої сили також для культурного та економічного розвитку нашого села.

Ось тут очікувала наше священство тяжка праця, щоб за благословенням Всевисшнього віддати всю енергію, молодечі сили та здібності на службу народові. Належить згадати, що оцю місію національного пробудження Галичини виконало наше священство в цілості, у виданні праці для народу.

Після покінчення теологічних студій у Львові та Перемишлі Йосиф був висвячений Єпископом Чеховичем в 1909 р. Перед прийняттям священства він одружився з Анною Шведзійською, донькою о. Михайла Шведзійського, пароха в Подзільці пові. Перемишль.

Назначений співслужителем, спочатку в Болівині, де його батько був парохом, а опісля у Вороблячині, повіт Рави Руської, та Кияжиполі, пов. Добромилів.

Всюди о. Йосиф закладав кооперації, кредитівні, та посилає сільських дітей до шкіл. На весні 1916 р. став парохом села Коритини пові. Перемишль. Тут очікувала його нова затяжка праця відбудови парохії, бо маляри, у своїй ненависті до українців, спалили всі парохіальні забудовання, котрі з великим трудом приходилося відбудовувати. В часі війни, покликаний до війська, був капеланом на Італійському фронті.

Після закінчення першої світової війни, о. Йосиф вернувся до свого села, де продовжував працю в церкві та парохії. Заснував кооперативу, організував Т-во „Луг“, яке влаштувало вистави та фестивали. Праця для народу дала успіхи, а село держалося своєю церквою як однією остою селянства.

Після закінчення першої світової війни, о. Йосиф вернувся до свого села, де продовжував працю в церкві та парохії. Заснував кооперативу, організував Т-во „Луг“, яке влаштувало вистави та фестивали. Праця для народу дала успіхи, а село держалося своєю церквою як однією остою селянства.

О. С.

Часопис „Новий Вісник“, що видає українською мовою в Румунії, у Букарешті, повідомляє, що тим вийшов Румунський Український словник на 30 000 слів. Одночасно в Букарешті підготувалися до випуску Українсько-Румунський словник, приблизно такого ж розміру, себто дуже скорочений.

ПАРТАС відправиться в п'ятницю, 4-го вересня ц. р. о год. 8-й веч. в пох. заведенні Насеничів при Франкліні і Брови вул. у Філадельфії.

ПОХОРОН в суботу, 5-го вересня 1964 р. о год. 8-й ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Покрови, де о год. 9-й веч. відправлено Заупокійна Служба Божя. Тіло Покійного буде похоронене на українському цвинтарі в Ванді Бруку, Н. Дж.

Горем прибіти:

Дружина — ЛІДІЯ з рідною донькою — ЄВАНГЕЛІЯ в Україні

сестра — АННА в Україні

сестринка — ОЛЕНА з сином в Україні

Дізнаємося із Членством та Громадянством сумною вісткою, що в п'ятницю, дня 21-го вересня 1964 року, після довгої недуги, помер у Монреалі, Канада

сл. п. НЕСТОР ГОРОДОВЕНКО

видатний педагог, диригент та мистецький керівник хорів у Криво та на еміграції, із відходу якого українська спільнота втратила великого знавця й любителя української пісні — визначного культурного діяча.

Хай пам'ять про нього живе вічно!

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА в КЛІВЛЕНДІ

Свєтє, Станіслава і Віктор БЛАКІТНІ висловлюють глибоке співчуття

АНАСТАСІЯ СТЕПАНІВНА, дружині св. п. проф. НЕСТОРА ГОРОДОВЕНКА

Замість квітів на його могилу складаємо пожегтру 25.00 доларів

на Українську Вільну Академію Наук у США

о. Йосиф Рейнарівич

ред польського моря.

В 1932 р. перенесений Єпископом Коциловським до села Лопушніч, пов. Добромилів. Там заложив кооперативу та читальню Просвіти. Прихід більшовицької влади знизив всю працю о. Йосифа.

У безвихідному становищі, вийшов о. Йосиф із рідного до Вільні, а опісля до Ісбрука в Австрії. Там Архископ Бучко заснував Братство св. Андрея, яке опікувалося школами для скитальців. Під час того, як о. Йосиф очолював Братство св. Андрея, приходилося деколи поборювати великі матеріальні труднощі, але все ж таки за його старанням та інспектора Ісінчука австрійський Єпископ жертвував 3,000 швіллінгів для цілей Братства.

1949 р. покинув о. Йосиф із своєю родиною Європу та вийшов до ЗДА. Працював спершу в Нью Гейвені, Кон., як співслужитель. Тут знайшов гостинну атмосферу та щире серце у місцевого пароха о. Антона Борси. Глибокий вік та тернистий шлях Божого служби за 55 років відданості праці Богові та людям вичерпали сили ювілята. Він тепер на смертній порі, але працює далі як священник при церкві св. Духа в Брукліні, Н. Дж., парохом якої є о. декан В. Андрушків. Нехай Всевисшній одарує його кріпким здоров'ям на многі, многі лета!

О. С.

Часопис „Новий Вісник“, що видає українською мовою в Румунії, у Букарешті, повідомляє, що тим вийшов Румунський Український словник на 30 000 слів. Одночасно в Букарешті підготувалися до випуску Українсько-Румунський словник, приблизно такого ж розміру, себто дуже скорочений.

Після закінчення першої світової війни, о. Йосиф вернувся до свого села, де продовжував працю в церкві та парохії. Заснував кооперативу, організував Т-во „Луг“, яке влаштувало вистави та фестивали. Праця для народу дала успіхи, а село держалося своєю церквою як однією остою селянства.

О. С.

Часопис „Новий Вісник“, що видає українською мовою в Румунії, у Букарешті, повідомляє, що тим вийшов Румунський Український словник на 30 000 слів. Одночасно в Букарешті підготувалися до випуску Українсько-Румунський словник, приблизно такого ж розміру, себто дуже скорочений.

ПАРТАС відправиться в п'ятницю, 4-го вересня ц. р. о год. 8-й веч. в пох. заведенні Насеничів при Франкліні і Брови вул. у Філадельфії.

ПОХОРОН в суботу, 5-го вересня 1964 р. о год. 8-й ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Покрови, де о год. 9-й веч. відправлено Заупокійна Служба Божя. Тіло Покійного буде похоронене на українському цвинтарі в Ванді Бруку, Н. Дж.

Горем прибіти:

Дружина — ЛІДІЯ з рідною донькою — ЄВАНГЕЛІЯ в Україні

сестра — АННА в Україні

сестринка — ОЛЕНА з сином в Україні

Дізнаємося із Членством та Громадянством сумною вісткою, що в п'ятницю, дня 21-го вересня 1964 року, після довгої недуги, помер у Монреалі, Канада

сл. п. НЕСТОР ГОРОДОВЕНКО

видатний педагог, диригент та мистецький керівник хорів у Криво та на еміграції, із відходу якого українська спільнота втратила великого знавця й любителя української пісні — визначного культурного діяча.

Хай пам'ять про нього живе вічно!

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА в КЛІВЛЕНДІ

Свєтє, Станіслава і Віктор БЛАКІТНІ висловлюють глибоке співчуття

АНАСТАСІЯ СТЕПАНІВНА, дружині св. п. проф. НЕСТОРА ГОРОДОВЕНКА

Замість квітів на його могилу складаємо пожегтру 25.00 доларів

на Українську Вільну Академію Наук у США

Минулий тиждень на „Союзівці“

(ХРОНІКА ТОВАРИСЬКОГО І КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ)

Неділя, 23 вересня: Служби Божі в українських — католицькій і православній — каплицях Союзівки — відправили Впр. оо. Л. Гузар і Б. Желіський. Увечері в залі „Веселки“ д-р Б. Цимбаліч, директор психологічно-психіатрич. клініки в Джексон-бурґ, Н. Дж., провів гутірку на тему „Постійні труднощі у вихованні дітей“.

Понеділок 24 вересня: Ранком орієнтаційна прогулянка в околиці Союзівки. Увечері зустріч гостей „Будемо знайомі“ під проводом проф. І. Задорожного. Виступ п-ні Квіткі Стецюк із власними коломийковими композиціями на актуальні теми, зв'язані з життям і побуту Союзівки.

Вівторок, 25 вересня: По полудні змагання в софтболі між працівниками Союзівки і студентами Курсі Українознавства із вислідом 12:2 в користь працівників. О год. 5-й по полудні доповідь президента НТШ, проф. Романа Смалю, Стоцького „Шевченко — наш сучасник“ для студентів Курсі Українознавства і гостей Союзівки. Увечері забава у „Веселці“ при звуках оркестру „Амор“.

Субота, 29 вересня: Доповідь президента УКА проф. Лева Добрянського на тему „Східно-європейська проблема і американська політика — для студентів Курсі Українознавства і гостей Союзівки. Увечері конференція редакторів молодечих сторінок при селі — висвітлення фільму „Скарб України“, відзначеного на Канадському фільмовому фестивалі, із показом українського побуту і мистецтва. Після фільму забава для гостей під звуки оркестру „Гай-Фай“.

Четвер, 27 вересня: Прогулянка антами до Ашокан Ресервару і Гантеру, Н. Дж.

На Пенсильвнійському університеті почалися вписи на виклади з україністики

Філадельфія, Па. — Згідно із повідомленням в Бюлетені Пенсильвнійського Університету у Філадельфії, вписи на україністику, значить, на виклади історії української мови і літератури 19—20 сторіччя, почалися 31 вересня ц. р. і відбуваються до 5 вересня ц. р. На додаткові вписи призна- чено ще два дні 8 (вівторок) і 9 (середа) вересня, в яких тоді, без

КАЛЕНДАРЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

Теніс і плавання змагань за першості Українського Спортивного Центру Америки і Канади відбудуться 5, 6 і 7 вересня 1964 року на Союзівці, вакаційній оселі УНСоюзу в Керонсоні, Н. Й. Індивідуальні першості тенісу поділяються на групи чоловіків, жінок, юнаків і юначок. Переможці одержать чаші, що їх уфундували: УНСоюз, "Свобода" і Союзівка, та грамоти УСЦАК. Початок тенісних змагань в суботу, о год. 9-й ранку. Плавання змагань в групах чоловіків, жінок, юнаків, юначок і хлопців 8 до 12 років почнуться в суботу, о год. 4 до полудні на басейні Союзівки. В програмі плавання змагань запливи 50 м, довільним для всіх груп, за виїмком хлопців, які змагатимуться в запливі довільним стилем на 25 м. Крім цього чоловіки зустрінуться в запливі 100 м, довільним та гірках 4x50 м, довільним. Переможці плавання змагань одержать медалі УНСоюзу і грамоти

УСЦАК. Організатором змагань за першості УСЦАК в тенісі і плаванні є Карпатський Лестарський Клуб з Нью-Йорку, а їх керівником інж. Богдан Рак, голова Ради УСЦАК і ланковий тенісу СУ-АСТ - Схід.

Маніфестаційний Збір СУ-МА зі спортивною програмою відбудеться 5, 6 і 7 вересня 1964 року на оселі СУМА в Елленвілі, Н. Й. В суботу, 5-го вересня відбудуться між-осередкові спортивні змагання, а в неділю о год. 5 по полудні товариські футбольні змагання між "Трибуном" з Філадельфії і "Чорноморською Січчю" з Ньюарку.

ФУТБОЛЬНІ ВІСТКИ З КАНАДИ

9 вересня: Україна Т. - Олімпія 0:0

12 вересня: Україна М. - Канталія 3:4

15 вересня: Канталія - Україна Т. 2:1

16 вересня: Україна М. - Україна Т. 1:1

Проти вислуду змагань з Канталією внесла Україна з Торонто протест, покликуючись на участь в змаганнях незареєстрованого змагуну в дружині Канталії. В показнику Національної Футбольної Ліги веде Канталія з 23 злочинними точками, перед Україною - Торонто з 22 точками і Абротці з 21 точкою. О. С.

ПІДСУМКИ ВЕСНЯНОГО СЕЗОНУ ЮНАКІВ "ЛЕВІВ"

Футбольна дружина юнаків УАСТ "Левів" в Шикаго змагастя у Південній Дивізії Юнаків Шикагівської Національної Ліги. В цій самій дивізії грають теж дві інші українські юнацькі дружини, а саме сумські дружини "Крила" і "Тигри".

Вислуди одинадцяти "Левів" - юнаків:

Леві - Вісла 2:3
Леві - Бліскавіця 7:1
Леві - Ігелс 1:3
Леві - Спарта 2:0
Леві - Атлас 1:1
Леві - Юте 4:0
Леві - Тигри 0:0
Леві - Литовці 3:1
Леві - Реаль ФК 6:0
Леві - Крила 0:3

"Леві" мають на своєму рахунку 5 виграних, 2 нерішених і 3 програї зустрічі, які дають відношення точок 12:8 та воріт 26:12. Ворота для дружини юнаків "Левів" здобули: Степан Дижурко 7, Орест Банах 5, Юрій Суховерський 5, Луїс Мінтянський 3, Орест Ривак 3, Зенон Кіпала 1, Степан Карпа 1, Микола Атанас.

Ланковим юнаків був Оме-Лан Банах, а тренером Фойгт. В цьому сезоні в складі юнаків "Левів" грали: Володимир Тима, Микола Гуцуляк, Євген Маркевич, Аскольд Клофас, Зенон Кецаля, Митрон Коваленко, Орест Банах, Михайло Волчанський, Сте-

пан Дижурко, Луїс Мінтянський, Степан Карпа, Юрій Суховерський і Микола Атанас. Капітаном дружини був Аскольд Клофас, а заступником Орест Банах. З дружини юнаків "Левів" вибрано трьох змагунів до збірної Шикаго: Ореста Банаха, Степана Дижурку і Аскольда Клофаса.

Стан показника Північної Дивізії Юнаків перед початком осіннього сезону:

Точки	Ворота
1. Вісла 18: 2 36: 7	
2. Ігелс 18: 2 35: 7	
3. Крила 13: 5 19: 4	
4. Леві 12: 8 26: 12	
5. Атлас 10: 10 23: 13	
6. Тигри 9: 11 12: 18	
7. Литовці 8: 12 9: 18	
8. Реаль ФК 7: 13 8: 29	
9. Спарта 5: 13 6: 18	
10. Бліскавіця 4: 16 15: 29	
11. Юте 3: 17 5: 31	

Петро Головатий

96 КРАЇН УЧАСНИКАМИ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРИЩ

Вогонь з гори Олімпу вже вирушив в далеку дорогу з Греції до Токіо, в Японії, де почнуться 10-го жовтня Олімпійські Ігрища. При помочі штафети буде перенесений вогонь з Олімпу на мотоплату в Афинах, а тоді далі поведе його літак через Стамбул, Тегеран, Калькутту, Манілу і Окінаву на острови Японії. Там же помянуть вогонь різними шляхами по цій Японії, заки останній бігун штафети, 19-річний студент Йошіно Сокаї запалить ним олімпійське вогнище на стадіоні в Токіо.

Досяг зголосило свою участь в Олімпійських Ігрищах в Токіо 96 країн. Прибуде до Токіо понад 7,000 змагунів, коло 2,500 осіб допоміжного персоналу, як тренери, масажисти, лікарі і т. п., та близько 1,500 журналістів і фотографів преси з усіх кінців світу. Максимальне число змагунів, що їх може виставити одна країна - 440 осіб, коли взяти під увагу всі конкуренти Ігрищ. Найближче число змагунів до цього максимуму висилася репрезентація двох частин поділеної Німеччини, які виставлять спільну репрезентацію. Вони матимуть 436 спортсменів. Якщо додати до того допоміжний персонал, то Німеччина вишле до Токіо 579 осіб. За ними по числах змагунів і допоміжного персоналу йдуть: СРСР - 542, ЗДА - 471, Японія - 414, Австрія - 317, Англія - 276, Мадярищина - 255, Італія - 252, Північна Корея - 224, Південна Корея - 220, Польща - 201, Об'єднана Арабська Республіка - 196, Франція - 195, М'ялзія - 164, Голландія - 157, Канада - 139, Чехо-Словаччина - 138, та інші. В олімпійській збірній СРСРського Союзу буде 118 спортсменів з території України, але українці у цій збірній будуть напевно більше, бо чимало їх перебуває поза границями України і їх чимало "старші брати" за своїх. Різниця між ними і тими невелика, бо тільки на совєтській Україні згадують, що у збірній СРСРського Союзу є репрезентанти України. На міжнародному форумі всіх їх називають "руськими", а за ними це саме робить вся інша преса і радіо.

ЗМАГУНКИ УС-У В ПЕРЕДОЛІМПИЙСЬКИХ ВІДБІВАННЯХ

На закінчення відбіванкових першостей ЗДА, які відбуваються в цьому тижні в Квінс Коледжі в Нью-Йорку, заплановані на суботу елімінаційні змагання кращих дружин для вибору репрезентативів ЗДА до олімпійських збірних чоловіків і жінок. Завдяки осягам на Панамерикансь-

Українські футболісти членами збірної юнаків ЗДА

Як ми вже раніше подавали в наших вістках зі спорту, в збірній юнаків ЗДА, яка брала участь в змаганнях за першість футболу Північної і Центральної Америки в Гватемалі, грали два українські змагуни. Були це: Роман Куць, воротар, змагун СК СУМА "Крила" з Шикаго, та Олександр Попович, нападник, змагун Українського Спортивного Клубу з Нью-Йорку. Сумівець Роман Куць цікавиться крім спорту музикою і співом. Олександр Попович, це студент Бріджпортського університету і старший виступив - член куреня "Чорноморці". На зимі Роман Куць в чорній сорочці і Олександр Попович в білій з написами "Ю. С. А.", яких вони з честю репрезентували. Оба є членами УНСоюзу.

НОВІ НАДІІ ЗДА НА ЗОЛОТІ МЕДАЛІ

У пробних передолімпійських змаганнях, які відбулися минулого тижня на Асторії, виявилися пливачи ЗДА дуже доброю формою. В цих змаганнях здобули деякі пливачі нові світові та американські рекорди, чим смирніли вони надії ЗДА на декілька золотих медаль у Токіо.

Кращими виступили на цих пробних змаганнях були: Новий світовий рекорд 4:39.5 на 400 м довільним, що його досягнула 17-річна Мерілін Раме-носка. Новий світовий рекорд 2:28.2 на 200 м, грудним, що його досягнув 23-річний Чет Ястремський. Новий рекорд ЗДА 2:08 на 200 м метелеком, що його досягнув 20-річний Фред Шмідт. Новий рекорд ЗДА 53.8 на 100 м довільним, що його досягнув 20-річний Гері Ліман. Дуже добрий час 1:00.5 на 100 м довільним досягнула 15-річна Шерон Студер, як теж час 2:51.9 на 200 м грудним - 14-річна Клавдія Кольб.

НА НАШІ, НЕ СВОЇ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

"Інтернаціоналізм", але... по російськи.

Над Чорним морем є піонерський табір "Молода Гвардія". До нього прибули з різних областей УРСР понад 100 дітей, піонерів і відмінників навчання, які трохи володіють якоюсь чужоземною мовою та листуються з "країнами соціалістичного табору". Прибули туди й декілька дітей комуністів із Франції і скандинавських країн, - ті діти, що вивчали в своїх ліцеях, недільних та четвергових школах російську мову, допомагали батькам розповсюджувати радянські книжки, газети, журнали. "Радянська Україна", з 25 серпня повідомляє, що в таборі відбувся імпровізований концерт "українських"

3 похорону на народні цілі.

Ст. Луїс, Мізурі. - 10 серпня померла сл. п. Анна Грамочка. Походила вона з Самбірщини, з села Рогізна, а до Америки прибула 54 роки тому, де вийшла заміж і поселилася.

Покійна була одною з тих селянських дочок, які люблять і цінять рідну пісанку і вишивку. Та немало з них перепустила через свої руки.

Як краса була спостерігати стареньку 70-літню бабусю при писанню писанок!

Покійна любила все те, що рідне, а перед усім свій нарід і вже в молодому віці почала активно працювати при місцевій парафії української православної церкви. Тут родились і виросли її четверо дітей. Вони виховувались в українській церкві і виступали на сцені.

Пі три сини виховалися на добрих музикантів і на укр. імпресари грали все безплатно, бо мама казала: "Від кого будеш брати гроші, та ж то свої люди".

А коли прийшов 1927 рік, вона і тут відгукнулася на заклик організаторів та секретарів УНСоюзу. І, хоч не була першою за створення жіночого 373 Відділу УНС, але була одна з тих наполегливих і терпеливих, яка потрапила перебороти всі початкові труднощі і перешкоди в заснуванні і підтримці УНС.

Була незвичайно жертовна, багато разів висилала вкладки членів УНСоюзу своїми грошми, а потім чекала місяцями, аж люди їй звернули.

Робила все можливе, щоб зберегти члена. Була дуже підприємчива і з її ініціативи не раз зроблено дешево в громад. а зібрані гроші вислано на народні цілі.

А самий 373 Відділ, який не досягав 50 членків за 37 літ свого існування під її проводом вислав 4,076 дол. на різні народні цілі.

Прожила 76 років. З її відходом, крім родини, і УНСоюзу втрапив віршований секретаря, який виступав 37 літ на стійці охорони добра Батька Союзу.

Вона 4 - кратна делегатка на Конвенції УНС.

Членкині 373 Відділу страждали невіджалувану "привиди" нашого одинокого жін. об'єднання тут в цій закутній української безлюддя.

Похоронено покійну 13 серпня при численній участі родини і приятелів. Кріт надгробного слова на цвинтарі

Лава присяжних оправдала лейтенанта поліції Гілігена

Нью-Йорк. - Лава присяжних ньюйоркського повітового суду оправдала лейтенанта поліції, Томаса Р. Гілігена, який під час патрульної служби у Нью-Йорку був змушений стріляти в юнака-негра.

Смерть Джима Пателя викликала потім великі заворушення расового характеру в Гарлемській ділянці та в заселеному неграми районі Bedford - Стайвенс у Брукліні. Після 15-ти засідань, переслухання 45 свідків - очевидців того випадку і зібрання всіх документів та свідчень на 1,600 сторінок, лава присяжних ньюйоркського повітового суду відкинула закид, що Т. Гіліген ливен у вбивстві юнака, який наближався з ножем у руці до поліцейця на службі. Департамент поліції це буде розглядати далі цю справу, беручи під увагу рішення лави присяжних.

Життєве забезпечення це також опадить. В потрібі одержити пенсію на свою грамоту. Забезпечитися в Українському Народному Союзі.

ТАРЗАН, ч. 5302. Адам Стови вдас залюбленого!

Минали дні, і Бетті дбайливо піклувалася здоров'ям Адама Стови... Несвідомо того, що він тільки удавав хворого...

КАСКА COMPANY
48 E. 7th St
Tel.: GR 3-5550, New York City
B C I
ШКІЛЬНІ КНИЖКИ
НА СКЛАДІ в АРЦІ

Piane
Українське Василькове Бюро
Roman Parcel Service
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430
НАДАЛИ ПАЧКИ З ОДЯГОМ І НОВИ ХАРЧЕВІ.
Урадові години: від 8:30-7 веч.
Субота до 6-ї веч.
В неділю через лінійні і серпень БЮРО БУДЕ ЗАКРИТЕ.

ЗАВТРА
АМЕРИКАНСЬКА ПРЕМ'ЄРА!
"ПОЄДИНОК"
А. Чехова
з участю акторів МХТ.

Також:
"ЛЕБЕДИНЕ ОЗЕРО"
з участю
Галини Уланової
і кордебалету
Великого Театру.
ВСЯ ПРОГРАМА
В ВАРВАХ.
CAMEO
8-ма Ave. і 44-та вулиця
JU 6-8534

Service
Всі ЧАСТИНИ до напруги ПЕ-ЧЕН, вуглець, газових, нафтових отримувачів парової і гарячої водою, як також всі інші печі, можете дістати в
STOVE MFRS CORP.
182-186 Mulberry Street
NEWARK 2, N.J.
Tel.: MA 2-3573

Купуйте в підприємстві, що оголошують в "Свободі"
Добре читати для дітей і молоді
Сойна-Штукарна
РОМАНА ЗАВАЛОНЧ.
Ціна \$1.00
Замовляйте:
СВОБОДА
91-93 Grand St. (Box 346)
Jersey City 9, N.J.

Потребуєте дешової позики?
Якщо Ви є членом Українського Народного Союзу - дістанете позику на свою грамоту і то тільки на -
4% різню!

Бажаючи одержати позику, передайте секретарю свого Відділу свою грамоту і швидко після цього одержите чек УНСоюзу. Відсотки платні щойно після повного року й то тільки на -
4% різню!

FUNERAL DIRECTORS
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЦИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

Theodore WOLININ, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в БРОК, БРОКЛІН, НЬЮ-Йорк і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-5555

Придбайте для своїх дітей! Питайте по книгарнях! Найкращий підручник
ДЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАС РІДНОПИСЬКОГО І УКРАЇНСЬКОГО ПАРАФІЛЬНОГО ШКІЛЬНИЦЬКА - це
МИКОЛИ ПЕРЕВАКА
ВІРШОВАНА АБЕТКА
у виданні УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І "СВОБОДИ".
Ілюстрації - ЕДВАРДА КОЗАКА.
ЛЮКСУСОВИЙ, КРЕЙДОВИЙ, ВІЛИЙ ПАПІР.
Ціна - 1.50 дол.
Замовлення і належність слати на адресу:
СВОБОДА
P. O. Box 346 - Jersey City, N. J. 07303